Pavieniais egz. Utarninko 3, Subatos 4c.

Tas, kurs neturi namų, tegu neplėšia namų kitų, bet tegu jis stropiai darbuojasi ir pasistato sau, tokiuo būdu jis pavyzdžiu užtikrins saugumą savo namų, kuomet juos pasistatys.

—Lincoln.

DARBININKAS

Metams $3.00, pusmečiui $1.50.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora [illegible] kur tikybiniai prin[illegible] ti.

—Washington.

"Tavyne," 307 W. 30

VOL. II Metai II. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 126 | 168

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., LAPKRIČIO (November) 15 d., 1916 m.

Veltui jus statysite bažnyčias, veltui steigsite mokylas-- visi tie jusų darbai, visos tos jusų pastangos nueis niekais, jei jus nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokiuo yra grynoji ir tikroji katalikiškoji spauda.

Popiežius Pius x.

POPIEŽIUS PIUS X,
didis ragintojas skaityti, remti ir skleisti katalikišką spaudą.

Milžiniškas darbininkų kongresas.

Lapkričio 13 d. Baltimorėje Md. Garden Theatre salėj prasidėjo 36-tas metinis suvažiavimas didžiausios pasaulyje organizacijos American Federation of Labor.

Delegatų suvažiavo iš visų valstijų ir iš kitų šalių — Japonijos, Meksiko, Kanada. Delegatų yra 500.

Dalyvavo kardinolas Gibbons.

Suvažiavimas prasidėjo labai iškilmingai. Iš pradžios buvo puošniausias maršavimas miesto didžiosiomis gatvėmis. Iš pradžios ėjo didžiulis benas. Paskui sekė maršuotojai. Visų priešakyje buvo prezidentas Samuel Gompers.

Kaip maršuotojai atėjo prie Garden Theatre, tai į salę visų pirmiausia gražiai buvo įlydėtas šlovingas kardinolas Gibbons. Po jo buvo įlydėtas episkopalų vyskupas John Murray. Salėj kardinolas ir vyskupas pasisveikino. Paskui prisipildė salė ir prasidėjo iškilmingas atidarymas.

Prakalbas laikė kardinolas Gibbons, vyskupas Murray, gubernatorius Harrington.

Dalyvavo ir daug kitų dvasiškių įvairių tikybų ir daug valdininkų.

Raportai.

Po atidarymo iškilmių prasidėjo raportai rezoliucijos ir t.t.

Narių Darbininkų Federacijoj iki rugsėjo 30 d. š. m. buvo 2.071.836. Per pereitus metus naujų narių įstojo 125.000. Prie tos organizacijos priguli 21.111 unijų ir 45 valstijinės federacijos.

Įeigų pereitais metais buvo $404.407. Kasoje Federacijos yra $89.360.

Raportas pasibaigė atsišaukimu į darbininkus, kad jie tęstų savo darbą, rūpintūs savo buvio pagerinimu ir kad trauktų į darbininkų organizacijas ir unijas nesusiorganizavusius darbininkus.

Nori balso taikos kongrese.

Paskui ėjo raportas apie tai, ką Europos darbininkai atsakė į Federacijos pasiūlymą sušaukti viso pasaulio darbininkų kongresą tame mieste ir tada, kuomet kariaujančios tautos laikys taikos kongresą. Pasirodo, jog Federacijos pasiūlymui Europos darbininkai nepritarė. Todel American Federation of Labor dabar nutarė kreiptis į visų kariaujan-

DARBININKŲ POPIEŽIUS

LEONAS XIII,
pagarsėjęs savo enciklika apie darbininkų klausimą.

JO EMINENCIJA
WILLIAM KARDINOLAS O'CONNELL,
didis rėmėjas katalikiškos spaudos.

ŽEMAIČIŲ VYSKUPAS
PRANCIŠKUS KAREVIČIUS,
kurs labai nusidžiaugė "Darbininko" pasirodymu.

Išrodo mums, jog nieko nėra labiau pageidaujama, kaip tai kad daugintųs skaičius tų, kurie gali ant gero sunaudoti savo raštiškus gabumus ir kad geri laikraščiai kodidžiausia išsiplatintų, taip kad kievienas kasdieną turėtų gero skaitymo, kuriame pamokinama, sustiprinama ir pakeliama krikščioniškos dorybės.

Popiežius Benediktas xv.

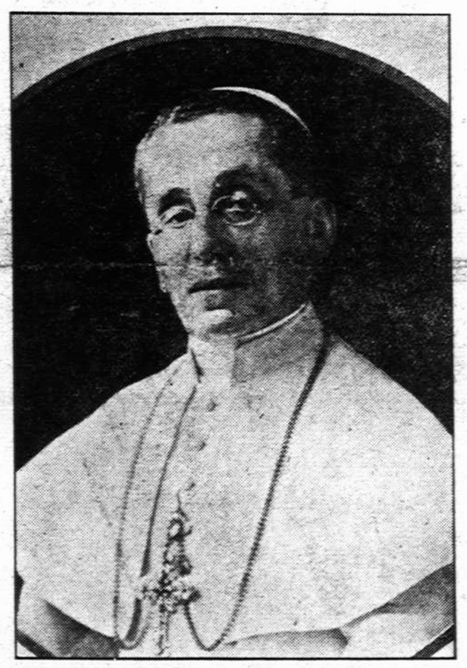

POPIEŽIUS BENEDIKTAS XV,
kurs skaitymą ir platinimą doros katalikiškos spaudos stato pareiga kiekvieno kataliko.

KAIP ŽEMAIČIŲ VYSKUPAS DŽIAUGĖSI "DARBININKU."

Gerbiamai "Darbininko" Redakcijai nuoširdžiai ačiū už prisiųstus egz. taip gražaus katalikiško laikraščio. Padalijau juos tarp lietuvių pabėgėlių Smolenske. Dėja nūdien sunkiose karės aplinkybėse pertoli mums jį prenumeruoti.

Lieku su pagarba ir palinkėjimu visų malonių Išganytojaus.

ŽEMAIČIŲ VYSKUPAS,
PRANCIŠKUS KAREVIČIUS.

1916 m. 12 d. sausio senojo styliaus.
Smolenske, Rusijoje.

MILŽINIŠKAS DARBININKŲ KONGRESAS.

čių valstybių darbininkus su patarimu reikalauti, kad leistų darbininkų atstovams dalyvauti oficialiai taikos kongrese. Neutralių šalių darbininkams Federacija ir-gi pataria reikalauti savo valdžių, kad jei jos dalyvaus taikos kongrese, tai kad ir darbininkų atstovai ten būtų leidžiami. Tokiu būdu darbininkų atstovai dalyvautų išdirbime taikos sąlygų.

Tolian darbininkų kongresas išreiškė didelį pritarimą ir džiaugsmą įstatymui, kuriuo įvedama 8 valandų darbo diena geležinkelių darbininkams.

REIKALAUJA SUTRUMPINIMO VALANDŲ.

New Bedford, Mass. — Audėjų unijos savo susirinkime nutarė pareikalauti darbo valandų sutrumpinimo iki 8 valandų dienoj, o algų pakėlimo ant 10 nuoš.

PALENGVINO DARBININKAMS.

Framingham, Mass. — R. H. Lony čeverykų dirbtuvėj nuo gruodžio 1 d. bus įvesta 8 val. darbo diena. Algos liks tos pačios. Ligšiol dirbo 9 val. Darbininkų toj dirbtuvėj dirba 600.

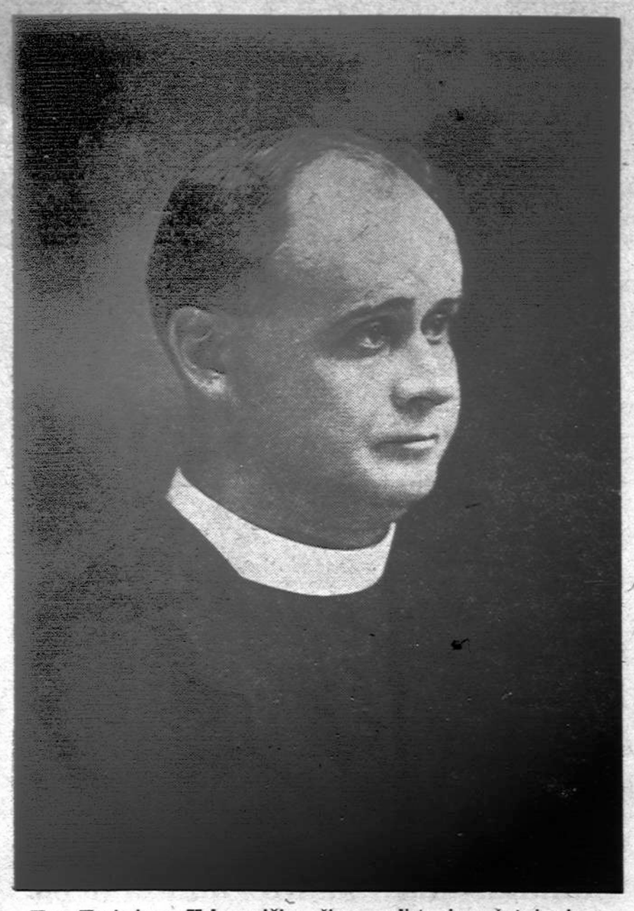

Kun. Kazimieras Urbonavičius, žinomas lietuvių rašytojas ir poetas, Montello lietuvių parapijos klebonas, Am. Liet. R. K. Federacijos vice-prezidentas, vienas iš rimčiausių budintojų katalikų visuomenės spaudos reikalais. "Darbininko" prietelius ir sandarbininkas.

Kun. Tamas Žilinskas, Kunigų Sąjungos prezidentas, So. Bostono lietuvių parapijos klebonas, žymus kalbėtojas, publicistas ir veikėjas, vienas iš pirmųjų L. D. S. ir "Darbininko" įsteigėjų ir uoliausių rėmėjų.

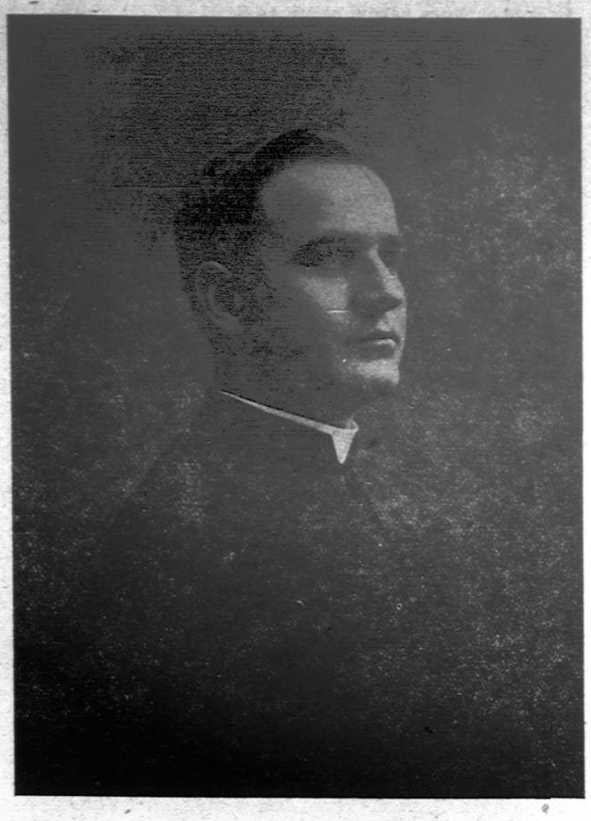

Kun. Jonas Jakaitis, Worcesterio lietuvių klebonas, jaunas, energingas ir garsus veikėjas visokiose visuomenės darbo šakose, vienas iš žymiausių katalikų visuomenės vadų, uolus Katalikų Spaudos platintojas ir rėmėjas. Didelis "Darbininko" ir darbininkų prietelis.

Katalikų Spauda kitur ir pas mus.

Žmogui prigimta dairyties, kas kitur dedasi, kaip kiti gyvena, ką veikia. Taip betyrinėdami ne vien žingeidumą patenkiname, bet galime daug pasimokyti ir pasinaudoti, sekdami gerus darbus kitų tautų.

Štai ir spaudos reikalais daug ko galėtume pasimokyti iš kitų kraštų pavyzdžio. Mes, lietuviai katalikai tik dabar apsižiūrėjome, kad pas mus su spauda yra blogai, kad josios didžiuma mūsų tautoje pateko į rankas laisvamanių. Mūsų katalikų didžiuma dar ir šiandien nemato tame jokio blogumo, nei pavojaus.

Tečiau pasidairę po platųjį pasaulį, mes pamatysime, kad kitos katalikiškos tautos paliko mus spaudos reikalais toli užpakalyje. Čia meskime tik paviršutinį žvilgsnį į tris kraštus: Vokietiją, Belgiją ir Šveicariją.

Katalikiškoji spauda tose šalyse turėjo pradžią 18-ame, Vokietijoje gi net 17-ame amžiūje. Nuolat besiplėtodama katalikiškoji spauda šiais laikais jau pasiekė tenai žydėjimo laipsnio. Dabartinis katalikų spaudos stovis tuose kraštuose yra šitoksai.

* * *

Vokietijoje, pagal žinių, paduodamų Klemenso Loffler (Catholic Enc. tom. XI. pusl. 677-680) esama išviso 278 visuomenės ir politikos katalikiškų dienraščių; 14 laikraščių eina 4 kart savaitėje, 134 — 3 kart savaitėje; 83 — du kart savaitėje, 64 savaitiniai ir 19 kiek rečiau einančių — išviso 592. Išviso tų laikraščių išeina 2 milijonu, 319 tūkstančių 434 egz. Pažymėtinas greitas katalikų spaudos augimas ir įsigalėjimas toje šalyje. 1880 metais skaičius ėmėjų katalikiškų laikraščių siekė 596 tūkstančių; 1890 metais buvo priskaitoma jau milijonas. Dabar-gi jau apie pustrečio milijono.

Žymiausias ir intekmingiausias katalikų dienraštis Vokietijoje yra "Kolnishe Volkszeitung" su 26.500 skaitytojų.

Be tų dažniau einančių laikraščių Vokietijos katalikai leidžia 300 mėnesinių žurnalų, turinčių apie 5 milijonus skaitytojų. Tarp tų yra abelnos apžvalgos leidinių (8), teologiškų žurnalų (30), šeimyniškų ir populeriškai tikybinių (90); jų tarpe "Stadt Gottes" turi 140.000 skaitytojų. "Christliche Famile" 150.000 skaitytojų ir k.

Yra žurnalų teisių, socijalės ekonomijos (), mokslo (3), istorijos (6), literatūros (18), ir k.

Vokietijoje katalikų priskaitoma su viršum 21 milijonas. Kadangi katalikiškų laikraščių ir žurnalų ėmėjų skaičius siekia 7½ milijono, tad išeina, kad vienas iš trijų vokiečių katalikų ima kokį nors katalikišką laikraštį.

*

Belgijoje iš 86 politiškų Belgijos dienraščių — 38 yra katalikiški. Intekmingiausias iš tų dienraščių yra "Patriote," turintis net 180.000 skaitytojų. 1884 m. labiausiai to dienraščio intekmė nuvertė Belgijoj laisvamaniškų liberalų valdžią.

Iš 1200 Belgijos savaitraščių didesnė pusė yra katalikiškų. Taip-pat katalikai leidžia keletą šimtų mėnesinių žurnalų.

Katalikų Belgijoj yra didelė didžiuma. Iš pradžių juos engė masonai ir laisvamaniški liberalai, kurie buvo pasirūpinę paimti spaudą į savo rankas. Bet antroje pusėje pereito šimtmečio atbudo ir katalikai ir pradėjo augint ir stiprinti savo spaudą.

Katalikų laikraštija Šveicarijoj dar nelabai senai tepradėjo plėtoties. (vos paskutiniais trimis desėtkais metų). Nesenai dar tebuvo iškovota spaudos laisvė. Ilgą laiką protestonai varžė kiekvieną viešą katalikų žodį. Beto katalikai daugiausiai apgyvena sodžius, kur laikraščiams ne taip lengva prieiti ir jais mažiau tesiinteresuojama. Katalikai tenai turi tik du žymesnius miestus: Fribourgą ir Lucerne. Dabar ir Šveicarijos katalikai jau gana stipriai stovi savo spaudos reikalais, nors dar žymiai silpniau, kaip protestonai ir laisvamaniai. 1911 m. iš 399 politiškų Šveicarijos laikraščių — 64 buvo katalikiški. Jie turėjo skaitytojų 207.000. Tuo tarpu kada ne katalikų spauda turėjo tais metais 508.000 skaitytojų. Iš 3.700.000 Šveicarijos gyventojų (statistika 1910 metų) apie pusantro milijono yra katalikų. Tad vidutiniškai imant išeina, kad iš 7-ių Šveicarijos katalikų — vienas ima katalikišką laikraštį.

* * *

Kaip-gi yra lietuvių tautoje? Lietuvoje prieš karę dar, rodos, 1913 m. "Šaltinis" buvo paskelbęs statistiką laikraščių ėmėjų. Katalikiški laikraščiai turėjo tada skaitytojų apie 50.000. Jei skaityti, kad Lietuvoje tikinčių lietuvių katalikų tuomet buvo pustrečio milijono, išeina, kad tik vienas iš 50 lietuvių katalikų ėmė katalikišką laikraštį. Tai-gi mes su savo spauda labai toli buvome atsilikę nuo kitų katalikiškų tautų.

Čia Amerikoje lietuviai katalikai turi, palyginamai daugiau laikraščių, negu turėjo mūsų broliai prieš karę Lietuvoje. Pastebiamas žymus katalikų spaudos atgijimas paskutiniaisiais dviem metais. 1914 metų viduryje mes, katalikai, turėjome čia tik penkis laikraščius: "Draugą," "Žvaigždę," "Moksleivį," "Šviesą" ir buvo tuomet priskaitomas prie katalikiškų laikraščių — "Katalikas."

Visi jie krūvon paimti turėjo apie 18 tūkstančių skaitytojų. Dabar-gi "Kataliko" mes nebeskaitome tarpe katalikiškų laikraščių, priskirdami jį prie tautiškai liberališkos spaudos. Bet ir be jo mes šiandien turime 12 katalikiškų laikraščių ("Draugas," "Savaitinis Draugas," "Darbininkas," "Žvaigždė," "Vytis," "Moterų Dirva," "Žvirblis," "Pažanga," "Moksleivis," "Tikyba ir Dora," "Tautos Rytas," "Šviesa").

Tie 12 laikraščių mūsų apskaitymu turi apie 31 tūkstantį skaitytojų. Pagerėjo šiek tiek ir laikraščių turinys.

Tai-gi per tuos du metu pašokome šiek tiek pirmyn. Bet palyginkime savo spaudą su kitų srovių spauda. Mes stovime kiek aukščiau už laisvamaniškai-liberališkąją spaudą, bet užtat dar nepasivijome socijalistiškos spaudos.

Prieš porą metų liberališkoji spauda turėjo apie 23.000 skaitytojų; dabar ji mūsų apskaitymu turi 7 savaitraščius ir apie 25.000 skaitytojų.

Socijalistų spauda prieš porą metų turėjo apie 35.000 skaitytojų. Dabar-gi mūsų apskaitymu turi apie 40.000 skaitytojų.

Iš viso skaičiaus 100.000 laikraščių skaitytojų — mums katalikams pripuola ne pilna trečia dalis.

Visa Amerikos lietuvių spauda per tuos du metu paaugėjo 34-iais nuošimčiais, žiūrint skaitytojų skaičiaus.

Žinoma, mes tuo reikalu augame greičiau, negu kitos srovės. Socijalistų spauda paaugėjo (žiūrint skaitytojų skaičiaus) ant 14 nuoš. Tautiškųjų liberalų tik ant nepilnų 9 nuoš. Gi mūsų spauda paaugėjo net ant 72 nuoš.

Apsireiškimas, rodos, labai džiuginantis. Jeigu tokia proporcija augimo pasiliktų ir toliau, mes kada nors vis delto pralenktume kitas sroves. Bet šiaip ar taip dabartinis mūsų spaudos padėjimas nėra dar linksmas ir anaiptol negali mūsų patenkinti.

Iš 500.000 Amerikos lietuvių — apie 450.000 šiaip ar taip yra tikintieji katalikai. Tuo tarpu išeina, kad iš kiekvieno šimto Amerikos lietuvių 8 skaito socijalistiškus laikraščius, 6 (biskį su viršum) — katalikiškus ir 5 laisvamaniškai-tautiškus. (Iš 1000 lietuvių skaito: 80 socijalistiškus, 62 katalikiškus ir 50 — laisv-tautiškus).

Socijalistai giriasi, kad jie turi pustrečio tūkstančio savo Sąjungoj narių, o su visais užjaučiančiais jų partijai jie priskaito tik 10.000. Jeigu tik 10.000 teužjaučia socijalistams, o skaitytojų jie turi 40.000 — tai išeina, kad 30.000 jie turi tokių skaitytojų, kurie jiems visai neužjaučia. Tad kodel gi jie skaito, ir pinigus moka ir remia socijalistų biznį?

Per nesusipratimą.

Tą pat reikėtų pasakyti ir apie katalikus skaitytojus laisvamaniškai-liberališkos spaudos.

Štai mūsų priedermė ir yra tuos nesuprantančius mūsų brolius pažadinti prie susipratimo, kad jie mestų rėmę bedievišką spaudą, o imtų skaityti dorus laikraščius ir knygas. Daug dar yra lietuvių visai nieko nenorinčių, arba ir nemokančių skaityti, dažnai vergų saliūnų. Ir tuos turime išmokinti skaityti, rašyti ir induoti jiems į rankas katalikišką laikraštį ir knygą.

Ir Katalikų Spaudos Savaitėje ir jai prajėjus — prieš mūsų akis stovi milžiniškas darbas. Neišsigąskime jo. Eikime į tą darbą su ukvata, nes to darbo laukia iš mūsų Dievas ir Tėvynė.

Uosis.

Lietuvos atstatymo klausime.

Lietuvių Diena, kurios sutvarkymas paėmė kone visas mūsų spėkas — jau praėjo. Panaši mūsų visuomenė pradeda grįžti prie senų, kiek užleistų savo reikalų, — gyvenimas vėl ineina į senąsias vėžes. Prieš mus vėl atsistojo visa klausimų eilė, atsirado ištisa darbų krūva, ir — reikia vėl užleistų reikalų stvertis.

Tarpe tų kiek užleistų reikalų kažin ar ne pirma vieta priklauso Lietuvos atstatymui. Lietuvos atstatymo klausimas netik kad gerokai jau pas mus aptartas, netik kad teoretiškai jau kone išrištas, bet ir praktikos žvilgsniu jau žymiai pirmyn pastumėtas. Lietuvos Atstatymo seime Brooklyne, — kaip žinome, — tapo įsteigta **Lietuvos Atstatymo Bendrovė**, kurios uždavinys — suspiesti Amerikos lietuvių kapitalus, kad po karei su jų pagelba prisidėti prie sugriautų bakužių atbudavojimo, išdegintų miestų atstatymo, nuteriotų ūkių ištaisymo, — aptuštėjusių lietuviškos žemės plotų išpirkimo bei lietuvių rankose palaikymo.

Paminėti darbai milijonų reikalauja, — ir milijonai atsiras, — nes nėra abejonės, kad išteriota Europa, — tai-gi ir mūsų kraštas, — po karei atsistatys, — ir tai ant geresnių pamatų, negu kaip prieš karę stovėjo. Visas klausimas, kiekno bus tie Lietuvai reikalingi milijonai. Turi juos vokiečiai, turi juos žydai, suras juos, — delei savo politiškų tikslų atsiekimo, — rusai ir lenkai. Stumsis visi su savo kapitalais į Lietuvą, — nes bus tame milžiniškas biznis, bus proga lengvai ir gerai pasipelnyti ir prie progos atlikti politiškąjį mūsų krašto užgriebimą.

Męs, lietuviai, Lietuvos atstatymo klausime turime prieš save du uždaviniu. Vienas — politiškas, patrijotiškas, — kad apginti savo kraštą nuo svetimtaučių ekonominio užgriebimo, — palaikyti Lietuvą lietuviams. Kitas, — grynai ekonominis, — neišleisti iš savo rankų gero biznio, kuriuo, —mums apsileidus svetimi tikrai pasinaudos ir iščiulps mūsų krašto syvus savo gerovei, gi mūsų nenaudai. Abu uždaviniu rišasi viens su kitu, ar geriau, — abiejuose yra vienas ir tas pats pamatas, — **reikalas ginti mūsų tautą nuo svetimų pasikesinimų.**

Kaip galime apsiginti? Lietuva perdaug išteriota, kad galėtų sudaryti tinkamą ekonominę spėką, — reikalingus kapitalus. Pagaliaus, mūsų gimtinis kraštas niekuomet stambesnių turtų neturėjo, — tuo labiau jų dabarties negali turėti. Bet yra lietuviai amerikiečiai, nors neturtuoliai, — nes savo daugumoje darbininkai, bet vis delto užtektinai pasiturintieji, kad, sudėjus savo atliekamas šimtines į kruvą, sudaryti didelius kapitalus — milijonus. Su tais kapitalais lengvai galima bus atstatyti, ištaisyti sugriautą bei išteriotą Lietuvą, — palaikyti Lietuvą — lietuviams.

Lietuvos atstatymas apart patriotiško žygio, yra dar ir biznis, ir tai geras, — pelningas biznis, — lygiai taip, kaip sudegintų namų atstatymas budavotojui yra biznis. Kodel mums nepaimti to biznio į savo rankas? Nejaugi lietuviai turėtų amžinai vergauti kaipo žemiausios rūšies vargšai-samdininkai, svetimų pastumdėliai, mintą vien iš savo rankų darbo, — vietoj naudotis tomis visomis uždarbiavimo progomis, kuriomis kitataučiai naudojasi? Šiandien netik Amerikoj, bet kone visam pasaulyj darbininkai deda savo sutaupymus į įvairius biznius, — geležinkelius, dideles dirbtuves, bankas, namus, žemę ir iš uždirbtojo pelno traukia sau naudą. Kodel lietuviams nesekti tame kitatautčių pavyzdžio?

Lietuviai amerikiečiai šiuo laiku turi gerą progą prisidėti savo pinigais — kapitalais — prie Lietuvos atstatymo biznio. **Lietuvos Atstatymo Bendrovė, įsteigta 28-29 dd. rugsėjo Brooklyne, organizuojasi su $1.000.000 kapitalo. Žingsniai prie valdiško čarterio išgavimo jau padaryti, šėros jau parsiduoda ant lengvų, mėnesinių išmokesčių.** Karei pasibaigus ir kapitalui susirinkus, Bendrovė pradės Lietuvos atstatymą. Ar ne aiškus amerikiečiams nurodymas, kaip išnaudoti gerą progą? Lietuvos Atstatymo Bendrovė yra biznis — ir geras biznis. Amerikiečiai turi turėti tai omenyje ir dėtis prie Bendrovės su savo indėliais, — ir patys turės pelną, ir apgins Lietuvą nuo priešų.

Galima iš kalno atspėti visus tuos užpuldinėjimus, pravardžiavimus nuo "buržujų," "bizniškų patrijotų" ir panašių žodelių bei sakinėlių, kurie, beabejo, pasipils iš tulų šeltinių, — nuolatos bandančių klaidinti mūsų sveiką, dar neištautėjusią, neišsigimusią lietuvišką visuomenę. Ant jų galima iš kalno atsakyti, — trumpai ir rimtai. **Lietuvos Atstatymo Bendrovė organizuojasi ant rimtų — biznio pamatų, kadangi yra tai vienintėlis būdas, užtikrinti teisingą, nuoseklią organizaciją ir duodantis pilną apsaugojimą indėtiems pinigams.** Lietuvos Atstatymo Bendrovė nėra, nebus ir negalės būti kokiomis tai "kapitalistiškomis kilpomis" delei tos paprastos priežasties, jog nėra pas mus kapitalistų. Bendrovės kapitalai susidės iš nedidelių indėlių, po kelis desėtkus, kelis šimtus, daugiausia — kelis tūkstančius dolerių, sudėtų mūsų sunkiai dirbančių žmonių darbininkų. **Bus tai visų Amerikos lietuvių kapitalai, su kuriais lietuvių tauta ginsis nuo savo priešų besiartinančioj ekonominėj kovoje, ką prasidės šiai pasaulinei karei pasibaigus.**

Romanas Karuža.

NEPAPRASTAS KARŽYGIŠKUMAS.

Slavikų Pievūnas labai baudė savo jauniausią dukrelę Elenytę, kad ji sumušė gražią ir brangią lėlę ir sakė:

— Elenyt, kodel tu taip pasielgei? Žiūrėk, tokią brangią lėlę sumušei; ji buvo net iš Prūsų (Vokietijos) parnešta.

— Tėtuk — aiškinosi Elenytė, — aš nepaisiau apie jos gražumą arba brangumą, bet išpildžiau tamstos valią.

— Ką-gi aš tau prisakiau?

— Vakar tėtis sakei, kad reikia vokiečius taip sumušti, kad jų nei ženklo ant žemės neliktų. O aš žinodama, kad lėlė iš Prūsų parnešta, trinkt, ir sudaužiau į smulkias šukutes ir išmečiau į dumblyną. Reiškia, išpildžiau ką tėtukas sakė, — atsakė maža mergaitė.

J. . K. . s.

KAIP SUMANO TAIP PASITEISINA.

Vilkbudžio Vėlkus baudė savo sūnų, kad jis septinti metai lanko ir neva mokinasi gimnazijoje, ir dar neišlaikė kvotimo, kad gauti paliūdijimą iš keturių klesų mokslo. Girdi:

— Tu Antanai, tai esi tikras tinginys, kad per septynis metus nepabaigei nei keturių klesų.

— Ką-gi tėve darysiu, kad vis naujos užduotys (lekcijos) kas metai įvyksta, — teisinosi sūnus Antanas.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos Literatiškoji Komisija

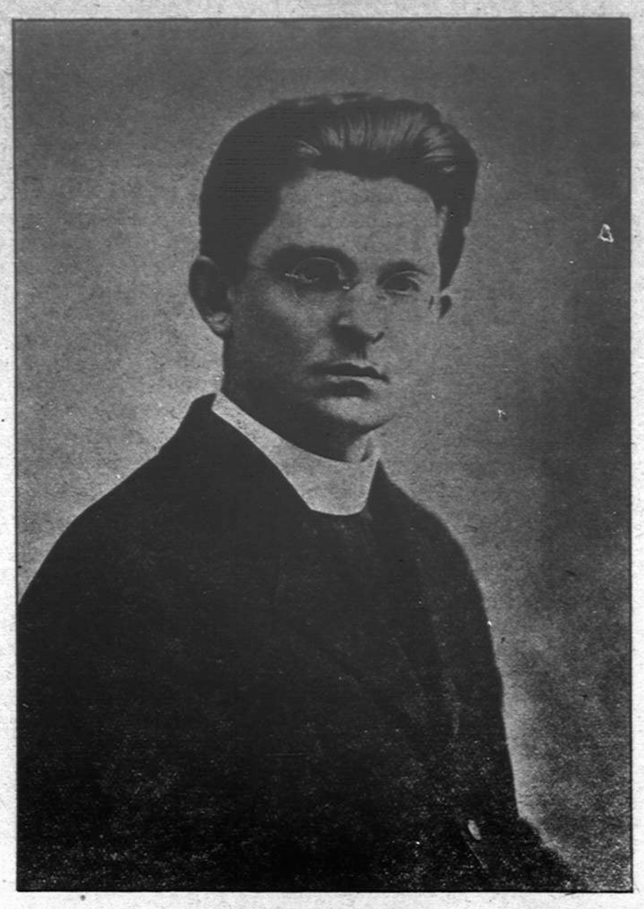

Kun. Fabijonas Kemėšis

Jonas E. Karosas

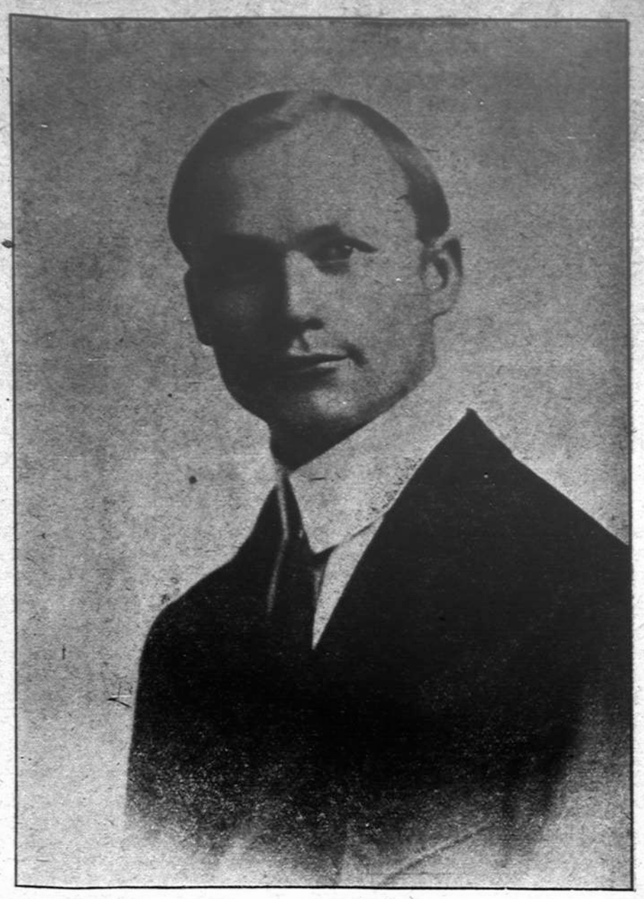

Pranas Gudas

IŠ LIETUVIŲ DARBININKŲ VEIKIMO.

1907 metais Lietuvoje pradėjo organizuoties lietuviai darbininkai katalikai. Pirmuoju lietuvių darbininkų samonės budintoju buvo siuvėjas Staugaitis iš Marjampolės. Jis pirmas pravedė katalikų darbininkų judėjimui taką, kuriuo paskiaus jau ėjo kiti darbininkų judėjimo veikėjai ir patys darbininkai. Lietuvoje prieš karę jau buvo susiorganizavusios stiprios lietuvių darbininkų organizacijos, iš kurių pažymėtinos šv. Juozapo ir šv. Zitos draugijos Kaune, Vilniuje, Liepojuje ir kituose miestuose. Europos karė lietuvių darbininkų judėjimą sustabdė. Šiuo laiku apie Lietuvos darbininkų veikimą mažai žinių turime, bet, karei užsibaigus, galima tikėties išnaujo lietuviai darbininkai katalikai pradės savo dirvoje veikti ir nemažai prisidės savo darbu prie Lietuvos iš pelenų atstatymo.

Amerikoje lietuvių darbininkų judėjimas apsireiškė dar veliau. Darbininkų "prietelių", tiesa, matėme jau ir ankščiau, bet mūsų socijalistai savo teorijų skelbimu mažai pagelbėjo lietuviams darbininkams prie sutvarkymo savo reikalų ir nieko gero nėra nuveikę darbininkų klausimo nušvietimui.

Spaudoje, prakalbose socijalistų vadai nemažai sukelė "darbininkiško" trukšmo, bet darbininkų gyveniman tas trukšmingas judėjimas tik suirutę inešė. Nežinojo darbininkai, kur link veda socijalistiška agitacija ir klaidžiojo ūkanose. Vieni iš darbininkų pasekė socijalistų vadų trukšmingą veikimą ir, pasiskelbę be Dievo ir doros žmonėmis, garbino viską, kas veda prie palaidumo ir smilko tvankiame, sugedusiame ore; kiti bešališkai žvalgėsi, laukdami kokių nors tikresnių viso to trukšmingo judėjimo pasekmių; treti atsidave kitiems reikalams ir taip darbininkų klausimas pasiliko be gilesnio apibudinimo.

Pagalios 1915 metais kįla Chicagos lietuvių tarpe sumanymas, kad reikia ir Amerikiltą sumanymą padavė darbivius darbininkus katalikus. Tą kiltų sumanymą padavė darbininkas Ant. Nausieda. Sumanymą karštai parėmė kun. Fab. Kemėšis ir kiti mūsų veikėjai ir nuo to laiko prasidėda tikras lietuvių darbininkų

Antanas F. Kneižis
"Darbininko" administratorius.

tarpe bruzdėjimas ir netrukus po to So. Bostone užsimezgė Lietuvių Darbininkų Sąjunga, kuri tuojaus susilaukė šimtus narių ir pasekmingai plėtojosi po visas Amerikos lietuvių kolonijas. Lietuvių Darbininkų Sąjunga įsisteigė ir savo organą "Darbininką", kuris ne vieną lietuvį darbininką sužadino prie veikimo ir sykiu nurodė kame glūdo tikras lietuvių darbininkų judėjimo pamatas.

Išsyk sunku buvo mūsų darbininkams organizuoties. Iš visų pusių pasipylė ant L. D. S. visokie prasimanymai, šmeižtai. Socijalistai Sąjungos vardą valkiojo po savo laikraščių špaltas ir baidė žmones nuo jos visokiais pašiepimais. Per prakalbas Sąjunga nebuvo kitaip vadinama, kaip Juozo broctvos organas. Bet tie visi prasimanymai nei kiek L. D. S. nepakenkė, bet dar pagelbėjo jai sustiprėti. Pamatė lietuviai darbininkai, kad socijalistams visai neapeina jų reikalai ir dar stipriau prie naujos organizacijos prisiglaudė. L. D. S. išsyk aiškiai nustatė savo veikimo pamatus, ji pasisakė stovesianti už tikrus darbininkų reikalus, kovosianti ne kardu ir bombomis, bet ramiu būdu, kad išlaimėjus lietuviui darbininkui laimingesnį rytojų. Reikalui priėjus ir streikus pasižadėjo remti, jei tik iš tų streikų būtų galima darbininkų luomui susilaukti naudos ir buvio pagerinimo. Rimtai pradėjo savo žingsnius statyti pirmieji darbininkų judėjimo veikėjai ir šiandieną iš savo darbo jau gali pasidžiaugti. Lietuvių Darbininkų Sąjunka tik vienais metais savo gyvavimo susilaukė arti 1500 narių. "Darbininkas" pasiekė ir labai apsileidusias lietuvių kolonijas ir išjudino jas prie gyvesnio veikimo.

Darbininkų reikalais L. D. S. yra nuveikusi daug naudingo darbo. Ji pirmoji iškelė streikierių šelpimo reikalą — ir tam tikslui įsteigė fondą, kuris laikui bėgant žada būti didele lietuvių darbininkų pagelba. Ypač-gi svarbu, kad L. D. S. sutraukė vienon krūvon ikišiol išsisklaidžiusius mūsų darbininkus ir savo veikimu parodė, ką reiškia darbininkų vienybė. Lietuvių darbininkų judėjimo istorijoje L. D. S. užims pirmą vietą, nes iki tam laikui niekas taip plačiai ir nuodugniai darbininkų klausimo negvildeno.

Apšvietos srityje Amerikoje nei viena organizacija nėra tiek daug padariusi, kaip L. D. S. ir "Darbininkas."

Išleistos "Darbininko" knygelės pasklydo plačiai lietuvių tarpe, žadindamos, judindamos visus prie darbo. Visos geriausios Amerikos lietuvių katalikų pajėgos susispietė prie "Darbininko" ir L. D. S., todel nėra ko ir stebėties, kad ta organizacija Amerikos lietuvių visuomeniškame veikime užėmė pirmą vietą ir patraukė prie saves darbininkų minias.

Šiandieną jau ramiai galime žiūrėti lietuvių darbininkų judėjimo ateitin. Stipriai tam judėjimui padėtas pamatas, dori jo siekiai ir troškimai ir Kristaus mokslo švyturiai visą darbininkų judėjimą savo šviesa šildo ir gaivina. Nėra pavojaus mūsų organizacijai paslysti, negali ji pakrikti, nes ją remia ir augina pats lietuvis darbininkas katalikas, kurio sveikas protas visuomet stovi ant sargybos savo turto ir įsitikinimų. Nebaisūs mums šiendieną priešų užpuolimai. Nebesame jau silpni kūdikiai, bet pilni galybės vyrai, kuriems ne naujiena ir su labai aršiais priešais pasigrumti. Mes lietuviai darbininkai esame pasryžę už savo teises kovoti iki paskutiniosios, bet savo kovos neremsime ant kraujo ir neapykantos, bet ant ramaus darbo, kuris tik gali mums užtikrinti gerovę ir darbo sanlygų pagerinimą. Praėjusių laikų pritirimais pamokinti, galime savo veikimą kreipti tikrojon vagon. Matėme socijalistų darbininkų klausimo nušvietimui dedamas pastangas ir patyrėme jų silpnybę, pastebėjome kitataučių darbininkų organizacijų veikimą krikščioniškoje dvasioje — jos mums parodė savo galybę. Socijalistų klaidų vengdami, o kirkščionių darbininkų idėjas pasekdami drąsiai šiandieną žengiame pirmyn ir garsiai skelbiame savo obalsį: Darbininkai Krikščionys, Vienykimės!

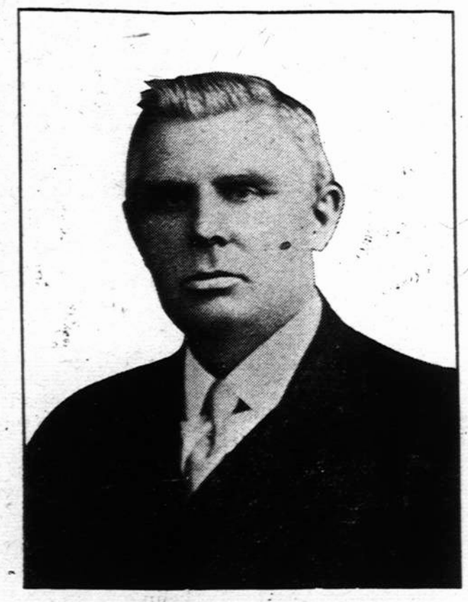

Motiejus Žioba
L. D. S. prezidentas

"Darbininko" darbininkai

Iš kairės į dešinę sėdi: Br. Valentukė, M. Nivinskaitė, J. E. Karosas, kun. F. Kemėšis, Pr. Gudas, U. Gudienė.

Iš kairės į dešinę stovi: F. Zaleckis, J. Ramanauskas, P. Vasiliauskas, Juozas Mockevičius, Ant. Navikas, Kaz. Junevičius, A. F Kneižis.

L. D. S. CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI.

Dvasiškas Direktorius:
Kun. F. Kemėšis,
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

Pirmininkas:
Motiejus Žioba,
29 Webster St.,
Malden, Mass.

Vice-Pirmininkas:
J. B. Šaliunas,
866 Bank St.,
Waterbury, Conn.

Sekretorius:
J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Finansų Sekretorius:
A. F. Kneižis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Iždininkas:
Mikolas Venis,
28 Story St.,
So. Boston, Mass.

Globėjai:
Jonas Petrauskas,
66 W. Fifth St.,
So. Boston, Mass.

Vincas Kudirka,
37 Franklin St.,
Norwood, Mass.

M. Abračinskas,
187 Ames St.,
Montello, Mass.

Literatiška Komisija:
Kun. F. Kemėšis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Pranas Gudas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. E. Karosas,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Tautos Fondo valdyba.

Pirmininkas:
Kun. J. J. Jakaitis,
41 Providence St.,
Worcester, Mass.

1-mas vice-pirm.:
Adv. A. A. Šlakis,
3255 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

2-ras vice-pirm.:
Kun. P. Serafinas,
2327 W. 23-rd Pl.,
Chicago, Ill.

Sekretorius:
K. Pakštas,
917 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

Iždininkas:
B. Vaišnoras,
1514 Carson St.,
S. S., Pittsburgh, Pa.

Iždo globėjai:
A. Nausiedienė,
917 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

DARBININKAS

...is So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:

Metams tris kartus savaitėje $3.00
Pusmečiui " " " $1.50
Užrubežyje metams $4.00
Pusei metų $2.25

Laiškus, korespondencijas pinigus siųskite adresu:

"DARBININKAS"
(The Worker)
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

"DARBININKAS,"

Subscription Rates:

Yearly $3.00
6 months $1.50

Foreign countries:

Yearly $4.00
6 months $2.25

Advertising rates on application
Address all communications to

DARBININKAS,
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kaip bus toliau.

Daug sumanymų.

Turime omenyje aukų rinkimą suvargintai Lietuvai. Lietuvių Diena, mūsų delegatų prakalbos, svečiai iš Petrogrado — visa tai išjudino lietuvius amerikiečius, išbudino snaudalius, prikėlė miegančią sąžinę atšalėlių. Visi suprato ir pajuto, jog reikia smarkiau imti darbuoties Tėvynės gelbėjimui, negu ligšiol.

Vėlgi paaiškėjo, jog, išvien dirbant, galima būtų daugiau nuveikti. Nebūtų trukdymų, šmeižimų, prasimanymų, vienas, petys į petį vieną vežimą trauktų pirmyn. Tik visas klausimas, kaip prieiti prie tos vienybės. Čia siūloma daug skirių sumanymų. Vieni, inešę ant socijalistų, norėtų paimti juos nuošaliai ir susidėjus katalikams su tautiškais liberalais, palaikius dabartinį Centralinį Komitetą varyti darbą Lietuvos gelbėjimo. ("Lietuva"). Kiti yra linkę palaikyti tik vietinius komitetus, išrinktus Lietuvių Dienai, kad tie komitetai, nebeatsižiūrėdami į jokius centrus ir fondus — skyrium kiekviena kolonija — varytų Lietuvos šelpimo darbą pirmyn. (Waterburiečiai). Pagaliaus treti ("Darbininkas," "Ateitis") siūlo suvažiuoti visų politiškų, šelpimo, spaudos ir kitų didžiųjų organizacijų įgaliotiniams, kad suradus pamatus bendram veikimui šelpimo ir politikos dirvoje.

Ar sveika ką nors dabar atstumti?

Mes visiškai priešingi esame visiems mėginimams atstumti kurią nors srovę nuo bendro darbo Lietuvos naudai. Iš tokio atskyrimo paeitų daug blogumų. Visu-pirma atskirtieji stengsis už savo atskyrimą keršyti. Daug savo energijos turės išeikvoti kovai prieš tuos, kurie juos atskyrė. Ir patys mažiau bepadarys naudingo darbo, ir savo užsipuldinėjimais trukdys darbą kitiems. Nes šie, ant kurių kerštas liesis, turės ginties, ir bereikalo gaišins daug energijos bereikalingai kovai. Be to tų atskirtųjų darbas greitai galės nueiti kreivais keliais, nes jie tuomet dirbs ne Lietuvos reikalų žiūrėdami, bet savo partijos reikalų. Partijagi nevisada nuvokia, kas visai tautai yra naudinga.

Manoma palikti skyrium socijalistus. Bet užmirštama tas faktas, kad socijalistai mūsų tautoje yra, ir yra ne bejėgiai, kad jie turi nemaža gyvų, prasilavinusių žmonių, kad turi geriausiai išsiplėtojusią spaudą. Ar būtų tai išmintinga politika — visas socijalistų pajėgas pastumėti vien į negatyvų — griovimo, ardymo darbą, į kurį jie ir taip yra pusėtinai linkę ir jau suspėjo parodyti jame savo gabumus.

Juk dabar toks laikas, kada mums kuomažiausiai reikia griovikų (sakytume net, kad visiškai jų nereikia), o kuodaugiausiai reikia naudingų darbininkų.

Socijalistų juk iš Lietuvos vis viena neišvysime. Jie bus Su jais susieisime ir dirbsime išvien Lietuvos parlamente. Reikės, žinoma, su jais ir pasipešti nesykį, tečiau čia reikia atsiminti viena teisybė, kuri ypač šiais laikais paaiškėjo. Ta teisybė štai kokia: **kaip šaukia, taip ir atsiliepia.** Tuos socijalistus visi koliojo, pravardžiavo ir tuomi juos tik įnirtino, išstūmė iš lygsvaros. Ujami, pajuokiami ir nuolat barami, mūsų socijalistai ištikrųjų dažnai nebetekdavo žmoniškumo. Ir spauda jų buvo pasidariusi baisiai nevalyva.

Lietuvių gi Diena, davusi progą susieiti arčiau mūsų srovių atstovams parodė, kad geras žmoniškas pasielgimas su socijalistais — labai išganingai į juos veikia; kad jų sielų pamate esama nemaža žmoniškumo ir sveiko senso. Tiesa, jie visur parodė didelį partyvumą. Bendram darbui tas partyvumas kenkia, bet ir tas partyvumas prie bendro darbo išpalengva nyksta.

Be to mes, lietuviai katalikai, turime atsiminti, jog mūsų geriausia politika bus ta, kad mes nei prie kairiojo sparno, nei prie dešiniojo perdaug nepritapsime, o su vienu ir su kitu palaikysime santykius žmoniškus ir džentelmoniškus. Viduryje tarp abiejų sparnų esant mums ir bus tokia politika sveikiausia. Ir po teisybei imant mūsų laisvamaniškieji liberalai tautai nei kiek nėra naudingesni, kaip mūsų socijalistai. Ir vieni, ir kiti yra priešininkai krikščioniškos kultūros, ant kurios pamatų mes lietuviai katalikai žadame statyti mūsų tautos ateitį. Ir mes nesuprantame, kuo čia Šliupas geresnis mums už Michelsoną, ar Pruseiką.

Lietuvystės reikalų žiūrint, lyg išrodo, kad tautiškieji liberalai yra mums artimesni. Bet mūsų išeivijos gyvenimas parodo, kad ir tie liberalai tautai nemoka būti ištikimi, kad labai yra linkę į suamerikonėjimą, kad čia, Amerikoje, tautos reikalus neša ant savo pečių beveik vieni lietuviai katalikai.

Tą bizniška, labiau ant žodžių tautiškumą mūsų laisvamaniškų liberalų — atsveria pilnai ta socijalistų geroji pusė, kad jie šiaip ar taip turi idėją, kuriai dirba su pasišventimu, kad atsidavę, nors ir savotiškai, darbininkų reikalams. O juk mūsų tauta susideda daugiausiai iš ūkio ir miestų darbininkų. Per didelis mūsų susiartinimas su liberališkos buržuazijos auklėtojais galės jau tuo pačiu mus nutolinti nuo darbininkų mimių. Mes visada turime būti ir būsime su darbininkais, arti pulso darbininkų gyvenimo ir reikalų. Mes turime visada turėti arti pašonėje socijalistus, kurie mūsų brolius darbininkus norėtų nuvesti į šuntakius ir už tat mes negalime per daug susibičiuoliauti su liberalais, kurie norėtų katalikus nustumti į dešinę, kuotoliausiai nuo darbininkų reikalų, kad paskui padavus darbininkų minias vien socijalistų globai, patiems gi mėginti silpna ranka vesti tautos vairą.

Mes, o ne kas kitas turime išlaikyti sveiką lygsvarą tarpe visų lietuviškų srovių, kas mums ir pasiseks, užimant centrą.

Jeigu socijalistai patys galutinai atsiskirtų nuo visų lietuvių ir jokio bendro darbo nenorėtų — tada jie patys bus ir kalti ir istorija apvertins jų sektantiškumą ir išsigimimą. Tada lengva būtų ir kova su jais. Bet kol jie nori būti žmonėmis ir lietuviais — mes privalome su jais ir pasielgti kaip su žmonėmis.

Organizuojant Centralį Komitetą buvo padaryta didelė takto klaida. Su viena mūsų srove apsieita neteisingai. Net trijų socijalistų centralių organizacijų atstovai nebuvo pakviesti į suvažiavimą. Socijalistai turėjo priežasties neineiti į Centralį Komitetą. Ir užtat tas Centralis Komitetas negalėtų pasilikti toks, koks jisai dabar yra, jeigu norime, kad visos mūsų srovės išvien Lietuvos gelbėjimo darbą varytų. Jeigu kai-kuriose kolonijose ir susitaikė socijalistai su kitomis srovėmis, tai vis viena, vadams (Kapsukui ir Grigaičiui) kitur tempiant, su laiku jie atsiskirtų nuo bendrų komitetų ir dirbtų savo šelpimo fondui. Tad nei tas centralis komitetas, nei vietiniai komitetai, išvien su centraliu komitetu veikę, negali pasilikti taip, kaip jie dabar yra; jei eiti prie vienybės, reikia eiti tikru, racijonališku keliu.

"Ateitis" ir "Lietuva" jau kursto vietinius komitetus, kad šie veiktų ir toliau ir tokiuo būdu priverstų taikinties vadus. Inkalbinėja savo skaitytojams, kad jie, liaudis išmokinsią vadus išminties ir priversią dirbti išvien.

Mes čia matome gudrius demagogus, kurie savo plenus nori pravesti, pasislėpę už minios pečių. Matote, dalykas yra tame, kad kai-kam labai rūpi pridengti savo silpnumus. išeiti čielais iš nemalonaus padėjimo. Tautiškieji liberalai, belenktyniuodami su kitomis srovėmis Lietuvos gelbėjime— parodė mažiausia pajėgų ir darbštumo. Toje dirvoje prakišę, norėtų salvuoties tuomi, kad, girdi, panaikinsią visus fondus (ypač jiems duria į akį Tautos Fondas) ir patys išeis rolėje srovių vienytojų.

Puikus yra daiktas vienybė ir kaszin tik ar ne katalikai jos gražiau pageidauja, kaip tie, kurie tik nuolat apie ją skambina. Bet einant prie tos vienybės, reikia eiti teisingu keliu, nieko nenorint skriausti, ar atstumti, nieko neužgauliojant, atiduodant kiekvienam tai kas priguli. O ta gudriai pradėtoji kampanija neva prieš vadus, yra irgi "vadų" darbas, tik vadų pasislėpusių, norinčių pridengti minios autoritetu savo srovinį silpnumą.

Gal paskyrium veikti.

Kai-kuriose kolonijose vėl atgimė mintis atsiskirti nuo visų kitų kolonijų, nuo visų fondų ir centrų ir veikti skyrium savo kolonijose. Apie tai, rodos, nereikėtų plačiau nei kalbėti, tai visai negudrus darbas, parodąs, kad tiems, kurie jį dirba, stinga dar platesnio susipratimo.

Ar tos kolonijos būtų ką nors nuveikusios Lietuvių Dienoje, ar išviso mes būtume turėję Lietuvių Dieną, jeigu tam tikra organizacija (Tautos Taryba) nebūtų mums Lietuvių Dienos, išrūpinusi (prisidėjo dar prie to ir kitos organizacijos). Ar atskira kolonija gali plačiai pagarsinti lietuvių ir Lietuvos vardą, ar gali ką nors žymaus nusverti lietuvių tautos politikoje. Ne, ne, ir dar sykį ne. Tą viską mes galime atsiekti tik susiorganizavę. Pakrikę — mes tik gera medžiaga amerikonizacijai. Mūsų išsigelbėjimas ir ateitis — tik gerame susiorganizavime.

Vienatinis kelias.

Tas vienatinis kelias, kurs mus visus gali į pastovią vienybę suvesti — yra tai tas, kurį jau "Darbininke" nesenai išdėstėme. Turi suvažiuoti geriausios mūsų pajėgos, atstovai nuo visų mūsų didžiųjų organizacijų. Suvažiuoti turi su gerais norais — dirbti bendrai tą darbą, kurio šiandien Lietuva iš savo vaikų reikalauja. Lai važiuoja net ir visi apšauktieji vadais. Tai nieko nekenkia. Tik tokiame suvažiavime galės būti pagydytas kai-kurių iš jų karingumas. Viena liaudis be savo vadų pasekmingos vienybės vis viena neinvykins. Jei norime ir visus vadus nuginkluoti, tai visupirma suveskime juos į krūvą.

Jeigu toksai suvažiavimas del kokių nors priežasčių negalėtų įvykti — tai mums lietuviams katalikams nelieka kito kelio, kaip tik likviduoti visas Lietuvių Dienos vienybes ir veikti prie savo Tautos Fondo. Tautos Fondas mums gėdos nepadarė. Priešingai mes juo galime didžiuoties. Surinkta suviršum $60.000.00. Mažne visi jau išsiųsti. Tautos Fondas gelbėjo Lietuvą ne tik nuo bado, gelbėjo ir Lietuvos ateitį, josios busimąją alisvę. Istorija pasakys, kad **1914, 1915 ir 1916 metais Lietuvos laisvės reikalais dirbo pasekmingai tik vienas Tautos Fondas** surinkęs tam tikslui žymias sumas pinigų. Geriau susiorganizavę prie savo fondo, mes ateityje daug daugiau nuveiksime, negu ligšiol nuveikėme. Tik kiekvienoje kolonijoje reikėtų turėti Tautos Fondo skyrių.

Ir dabar, kol neįvyko tas sumanytas suvažiavimas—ir fondų suvienijimas turime neatidėliodami suspenduoti anuos bendrus komitetus (katalikams pasitraukti) ir dirbti prie savo Tautos Fondo.

Lietuvių Dienos reikalais.

KAM SIŲSTI PINIGUS.

Lietuvių Dienai užsibaigus, kaikurios kolonijos teiraujasi kam ir kur siųsti Lietuvių Dienoje surinktus pinigus. Esame gavę net iš keliolikos kolonijų užklausimų, kas daryti su surinktais pinigais ir prašoma nurodyti Lietuvoje tokias draugijas ar įstaigas, kurios būtų pasitikėtinos visų srovių žmonėms. Toms kolonijoms, kuriose darbavosi Amerikos Lietuvių Centralinio Komiteto skyriai, galime patarti laikyties to komiteto patarimų ir tuojaus visus surinktus pinigus pasiųsti Raudonajam Kryžiui į Washingtoną, D. C., pažymint, kad tie pinigai į Lietuvą būtų išsiųsti sulyg Amerikos Liet. Centralno K-to nurodymų. Am. Let. Centr. K-tas, beabejonės, tuojaus pasistengs Raudonajam Kryžiui savo nurodymus suteikti ir pinigai netrukus pasieks savo tikslo — bus sunaudoti nuo karės nukentėjusių lietuvių šelpimui.

Bet nemažai yra tokių kolonijų, kur srovių vienybė Lietuvių Dienai įvyko sulyg Bostono lietuvių išneštos rezoliucijos, kurioje pabriežiama, kad visi surinkti pinigai būtų pasiųsti Vilniaus Komiteto nariams lygiomis dalimis.

Apie Vilniaus Komiteto gyvavimą mums suteikė žinių iš Lietuvos sugrįžę delegatai kun. Dr. V. Bartuška ir Dr. J. Bielskis, kurie ant vietos patyrė, kad Lietuvoje šelpimo darbe visos srovės veikia išvien ir Vilniaus Komitetan ineina katalikų, liberalų ir socijalistų pasitikėtini žmonės.

Apie srovių vienybę Lietuvoje mums užtikrino ir svečiai iš Petrogrado p. M. Yčas ir kun. Jonas Žilinskas. Apie vienybę šelpimo reikalais Lietuvoje praneša ir "Vilniaus Aidas," kalendorius išleistas jau vokiečiams užėmus Lietuvą.

Mūsų socijalistai pirmiaus mėgino ir dabar dar vis tebemėgina skelbti svao spaudoje, kad Lietuvoje vienybės nėra ir visos srovės veikia atskirai. Tą jie būk sužinoję iš pasitikėjimo vertų šaltinių ir prie to dar kursto žmones, kad pinigus siųstų ne kam kitam, kaip Agronomijos Dr-jai, kurios vyriausiuoju tikslu ligšiol buvo ne šelpimo reikalai, bet Lietuvos atbudavojimo pamatas.

Ir tas žinias socijalistai skleidžia tokiu momentu, kuomet Amerikoje plačiai pradedama kalbėti apie fondų suvienijimą ir bendrą Lietuvos šelpimo reikalais darbą.

Iš tų apsireiškimų galime nuamnyti, kokia vienybė mūsų socijalistams rūpi ir kad jie augščiau savo partijos rubežiaus ir svarbiausiu tautos reikalu negali išsiristi.

Mes jau sykį esame pabrieže, kad nieko neturime prieš Agronomijos Draugiją ir jei ji užsiima šelpimo darbu, galima ir jai proporcijonaliai jos šelpimo darbui aukų paskirti. Taip-pat ir su kitomis draugijomis. Bet mums, besirengiant prie Lietuvių Dienos, ypač rūpėjo, kad Amerikos lietuvių šelpimo darbas būtų varomas ant tokio pamato, kuris atsakytų visų pakraipų ir srovių žmonėms. Reikėjo surasti Lietuvoje tokia draugija, kuria pasitikėtų Amerikos lietuviai katalikai, liberališki tautininkai ir socijalstai.

Tokia draugija pasirodė esanti Vilniaus Komitetas, kuriame darbuojasi visų srovių žmonės ir kuri pasekmingiausia varo šelpimo darbą Lietuvoje.

Vilniaus Komitetui daugumą kolonijų ir nutarė pasiųsti Lietuvių Dienoje surinktas aukas ir tą savo nutarimą privalo išpildyti, nes Vilniaus Komitetas susideda iš visų srovių atstovų, todel juomi visi pilnai gali užsitikėti.

Apie Vilniaus Komiteto egzistavimą neturime šiandieną mažiausio abejojimo. Mūsų užklausti, delegatai kun. Dr. V. Bartuška ir Dr. J. Bielskis to komiteto sąstatą patvirtino. M. Yčas ir kun. J. Žilinskas apie Vilniaus Komitetą negalėjo tikrų žinių suteikti, bet užtikrino, kad Lietuvoje nėra partijinių ginčų šelpimo reikalais ir visi, nežiūrint kokios jie srovės žmonės yra, dirba išvien.

Bereikalo tad "Kova" ir "Naujienos" tveria gražias pasakas apie to Komiteto nebuvimą ir siūlo Agronomijos Draugiją, kuri nėra šelpimo reikalams sudaryta. Lietuvos vargai privalėtų visus suvesti krūvon, o ne skirstyti po partijinius latakus. Savo darbą turėtume vienyti ir bendrinti, o ne skaldyti, kaip tai daro tuli mūsų socijalistų vadai. Matant tokius keistus apie vienybę supratimus esame linkę manyti. kad mūsų socijalistai apie srovių vienybę Lietuvos šelpimo reikalais tik todel kalba, kad jiems tas paranku prie rinkimo aukų į Šelpimo Fondą. Jie tarsi nori pasirodyti prieš lietuvių visuomenę tokiais sukalbamais, trokštančiais bendro darbo, o ištikrųjų jų visi vienybės pageidavimai (kaip tą galima suprasti iš "Naujienų" ir "Kovos" užreiškimų) yra tik partijinis kriukis, kuriuo norima drumstame vandenyje prisigaudyti savo partijai žuvelių.

Jei mūsų socijalistai ir toliaus mėgins tuo pačiu keliu eiti, tai bereikalingos bus kalbos apie Amerikos lietuvių vienybę. Trypsime vėl prie savo fondų, kaip kad buvo ligšiol ir kiekvienas sau dirbsime.

Nuoširdžiai geidėme ir dabar to paties norime, kad Amerikos lietuviai sueitų kruvon. Lietuviai katalikai pirmieji prie vienybės kelių parodė. Iš dalies ta vienybė Lietuvių Dienoje ir įvyko. Bet kaip bus toliaus — sunku pasakyti. Visas darbo pasisekimas prigulės nuo to, kaip mūsų srovės Lietuvos vargams prijaučia. Jei Lietuva joms bus arangesnė už partijos šildą — galėsime dirbti bendrą darbą. jei ne — mes lietuviai katalikai pasistengsime uoliai savo tėvynei dirbti vieni, kaip dirbome ligšol.

Stovime dabar ant kryžkelio. Prieš savę turime du taku: vieną tiesų, kitą kreivą. Ar įstengsime į tiesųjį pataikyti — parodys ateitis.

Prie Lietuvių Dienos-gi reikalų užbaigimo dar turime pridurti, kad padarytas sutartis kiekviena kolonija pasistengtų šventai išpildyti. Kur buvo nutarta siųsti pinigus Vilniaus Komiteto nariams, neatidėliojant reikia pasiųsti. Čia dar sykį paduodame Vilniaus Komiteto narių surašą:

Adv. Antanas Smetona,
Kun. Juozas Kukta,
Kun. Povilas Dogelis,
Adv. J. Kymontas,
Dr. Ant. Vileišis.
Kun. J. Jezukevičius,
Donatas Malinauskas,
Dailin. J. Zmuidzinavičius,
Adv. Augustinas Janulaitis,
Dr. Jonas Basanavičius,
Emilija Vileišienė
Inžin. Steponas Kairys,
Adv. Mykolas Biržiška,
Adv. Bugailiškis,
Agron. Stulginskas,
Šernas,
Mokyt. Pranas Dovidaitis,
Kun. Juozas Stankevičius.

Pinigus siųsti reikia per Raudonąjį Kryžių D. C., pažymint, kad Raudonasis Kryžius juos persiųstų Vilniaus Komiteto nariams lygiomis dalimis.

PRIE L. Š. F. IŽDININKO PRANEŠIMO.

"Naujienų" 270 num. L. Š. F. iždininkas, K. Šidlauskas praneša, kad Bostono Lietuvių Dienos K-tas nutarė siųsti Lietuvių Dienoje surinktus pinigus Vilniun 12 ypatų, kurių tarpe paminėta kun. Daugirdas ir Jonas Vileišis.

Apie kun. Daugirdą Bostono Liet. Dienos K-tas nėra nieko kalbėjęs ir jo vardu pinigų netarė siųsti, gi su Jono Vileišio vardu įvyko nesusipratimas. Susirinkime buvo kalbama, kad pinigus reikia pasiųsti ne visiems 18 Vilniaus K-to nariams, bet 12. Ir tuos 12 tartasi pasirinkti iš tų 18 narių skaičiaus, kas ir padaryta. Vietoje Jono Vileišio turėjo būti Antanas Vileišis. Jonas Vileišis Vilniaus Komiteto narių skaičiuje visai nesiranda.

JONAS E. KAROSAS
Bostono Lietuvių Dienos K-to pirmininkas.

P. S. Bostono Lietuvių Dienos Komitetas šiomis dienomis laikys savo susirinkimą ir galutinai nustatys pinigų siuntimo tvarką.

J. E. K.

MOTERIES BALSAS.

Štai kokių indomių dalykų rašo mums viena moteris:

Siunčiu jumis širdingą ačių už išleidimą taip labai gražių knygučių. Taip jos man suprantamos, taip gražios, taip teisingos, taip mielos skaityti, kaip pavasarį tik pražydusi radasta kvepianti. Taigi pasiremdama ant gražumo tų knygučių, manau sau, kad ir laikraštis, kurį jūs leidžiate bus ne kitokių pažiūrų. Taigi sumaniau užsirašyti ant metų.

Perskaičius jūsų knygeles ar laikraščio numerius dalysiu ir siūlysiu kitiems. Stengsiuos kitiems parodyti gražumą "Darbininko" leidinių.

Gal tamistos pamislysit, kodel šitą laiškelį rašė moteris, o ne vyras. Gal pamislysit, kad aš naslė. Ne aš turiu vyrą ir jis moka gražiai skaityti ir rašyti. Aš esu viena iš tų nelaimingų. Mano vyras atšalo nuo katalikystės, bet bedievių nepavijo. Tai ir stovi tame viduryje — nei šiokis, nei tokis. Jam rūpi žinoti, ką atskalunai rašo. Tai jis ir skaito bedieviškus ir socijalistiškus laikraščius, remia jų spaudą ir gerisi, jei randa kas prieš kunigus rašoma.

O dabar aš atsišaukiu į jus geraširdžiai broliai lietuviai katalikai, ką aš turiu daryti? Ar-gi aš turiu amžinai nusiminti. Ar aš turiu taip sau žiūrėti, kad jis klampodamas vis artyn prie bedievybės pats slinktų, mane trauktų ir mano vaikelius? Ne, reikia sujusti. Reikia stoti darban, o į talką parsikviesti gerą katalikišką laikraštį ir gerų knygelių.

Aš atsišauksiu ir į kitas momeris, kurios turi tokius vyrus. Jei jie suklydo beskaitydami negerus laikraščius, tai geri laikraščiai juos atitaisys. Beskaitydami gerus katalikiškus laikraščius, jis pamatys, kaip daug katalikai gražių darbų padaro, pamatys, kad dažnai kunigai gerus sumanymus vykina. Tai tas, ką jie paskaito negero apie kunigus ir katalikus bedievių laikraščiuose nebus dideliu daiktu. O paskui tie suklydę vyrai, pamatys, kad tie bedievių laikraščiai eina kreivu keliu ir nustos juos skaityti.

A. VITKAUSKO TEATRALĖ KUOPA JAU CONN. VALSTIJOJ.

Aplankius visas kolonijas Mass. valstijoje A. Vitkausko skrajojanti Teatralė kuopa pradėjo lankyties po Conn. valstiją.

Trečiadienyje, 15 lapkričio loš New Britaine. Penktadienyje, 17 d. lapkrijio bus Waterbury'je; Nedėlioje 19 lapkričio užsuks į Union City.

Toliaus ketvirtadienyje, 23 d. lapkričio atsibus Bridgeporte, iš kur keliaus į New Yorko ir New Jersey valstijas.

Būtų pageidaujama kad ir Conn. valstijos lietuviai paremtų tą sunkų ir prakilnų darbą; kelti Lietuvių Teatrą iš letargo miego.

X. Z.

KOLEGIJOS FONDAS.

Kolegijos Fondan šiomis dienomis aukavo:

P-lė Agota Sutkaičiutė	5.00
Jonas Petraitis	1.00
Kun. Aug. Petraitis pris. surink. Worcester, Mass.	3.25
Tautos Iždas įmokėjo kolegijos Fondan.....	266.11
Pirmiau buvo.....	505.07

Viso labo šiandieną Kolegijos Fonde randasi..... .....$780.43

Kolegijos Fondas, nors ir pamažu, pradėjo augti. Iki Naujų Metų turime sudaryti visą tūkstantinę. Nedaug tetrūksta. Žadančių aukauti Kolegijos Fondan yra daug, tik kaž-ko jie lūkuriuoja. "Yra laiko" ne vienas atrėžia, manydamas baisią gudrybę pasakęs, tuom tarpu tokio išsisukinėjimo "gudrumas" yra labai negudrus. Jei visi lūkuriantų ir taip gudriai išsikalbinėtų, tai šiandieną neturėtumėme nei tų 780.43. Be tolesnio atidėliojimo, gerbiamasai, padaryk šįmet Kolegijai "Christmas Gift" ir ji pasiųsk sekančiu antrašu:

Rev. J. Misius,

Ellsworth, Pa.

U. Gudienė.

Prie šviesos.

Mokinkis, broleli, visuomet,
Ir lavinkime protą kasdiena.
Mokinties nevēlu niekuomet,
Mokslo tau reikia šiandieną.

Stok broli, į darbą veikiausia,
Kiek išgali spēkos mokinkis.
Su noru ir viltim tvirčiausia
Tu darbo svarbiausio sau rinkis.

Nes mokslas visuomet naudingas,
Kur eisi, kur žengsi, kur būsi,
Nebus tau niekuomet blēdingas,
Su mokslu vargouse nežūsi.

Nekožnas yr mokslas pagirtas,
Nekožnas suteikia mums gero.
Kuris yr tamsybei paskirtas
Vien blēdį žmonijai padaro.

Už tai mes, broleliai, pajuskim,
Nes priešai žabangus mums stato.
Ir staiga mokintis sukruskim
Te akys tamsybēs nemato.

Platinkime spaudą šviesybēs
Laikraščius ir knygas mes skleiskim,
Užstokime kelią tamsybēs
Ir žūti tautiečiams neleiskim.

Bedieviškų raštų neremkim
Nes jie į tamsybę mus varo,
Tuos šlamštus po kojų paminkim,
Kurie laimēs vartus uždaro.

Mums mokslo tamsybēs nereikia,
Jis gero del mūsų nedaro.
Nei laimēs žmonijai neteikia,
Vien vaidus, netaiką sudaro.

Šiandieną mums proga, brolyčiai,
Mes turim žabangus paminti.
Seni, jauni, vaikai, mažyčiai,
Bēgkim savo tautą apginti.

Platinkime raštą teisingą,
Kitaip mes tamsybēj pražūsim.
Be mokslo, be vardo garbingo
Tamsuolių pinklēsna pakliusim.

Remkime geriausiąją spaudą,
Kuri mums parodo teisybę —
Kas juokiasi,džiaugias, kas rauda
Ir kiek mums kenkia tamsybē.

Be mokslo mes esam pražuvę,
Šviesybēs mūs akys nemato,
Kur žengsim, ten būsim įkliuvę
Nes tinklą tamsybēs mums stato.

Užtai mieli broliai pabuskim,
Darykime gerą žmonijai,
Darbuotis ir veikti sukruskim,
Sudiev pasakysim vergijai.

Matysim, kur balta, kur juoda,
Pažinsim, kas velija gero.
Kas brolišką ranką paduoda,
Kas blēdį didžiausią padaro.

Mes mokslą suradę teisingą
Keliausime tiesiai prie laimēs,
Aplenksime kelią klaidingą
Be kliučių, be vargo, be baimēs.

U. Gudienē.

Mikolas Venys, L. D. S. Centro iždininkas, vienas didžiųjų So. Bostono veikējų, daug pasidarbavęs Tautos Fondui.

Kas liūsta, lai mano dainelē
Jį nuramina...
Kas žūsta, lai mano raudelē
Jį atgaivina...
Kas myli... ir meile užviltas
Lai uždainuoja...
Krūtinē kam yra sugelta —
Ją lai niūniuoja...
Kas žada gyvenimo kieto —
Žūti bangoje...
Kas laimēs neranda ant svieto —
Lai neraudoja!
Daina lai linksmutē ausyse —
Skamba visuomet!
Ramybē užgimus jų širdyse —
Nežus niekuomet!

L. Šilelis.

Kas girdēti lietuvių kolonijose.

ROCKFORD, ILL.

L. Dienos pasekmēs.

Kaip visose lietuviškose kolonijose, taip ir pas mus surengta lapkričio 1 d. aukų rinkimą.

Pasekmēs visai geros: viso labo surinkta $1.010.14. Stambiausia auka buvo Jo mal. Rockfordo vyskupo P. J. Mul doon'o, kuris paaukojo $100. 00.

Diena pasitaikē graži, darbininkų buvo apščiai; dirbo netik katalikai su tautininkais, bet ir svetimtautēs, na net ir socijalistai. Vienybē stebētina.

Bet kaip jinai įvyko?

Pasklydus garsui, jog prezidento Wilsono 1 lapkr. diena paskirta aukų rinkimui, šokta ir pas mus rengties, organizuoties. Iš vienos pusēs Tautos Fondas ir Sandara, katalikų ir tautininkų dr-jos išrinko savo komitetą, iš kitos-gi pusēs įvairūs socijalistų "rateliai" ir "tekinēliai" kuopos, kuopelēs taip-gi ir dr-jos, kurias socijalistai laiko k.a. "Kliubas" ir "Kanklēs," išrinko irgi savo komitetą. Na ir kaip-gi čia nepameškeriavus savo fondui, nors ir kiti išgavo prezidento pavelijimą rinkti aukas.

Išrinktasai jųjų komitetas ilgai nelaukdamas nusiutē pas miesto majorą delegatus išgavimui leidimo turēti tag day. Žinoma, kuomet pasigyrē atstovauja visus Rockfordo lietuvius, majoras pavelijo. Išējo vadinasi taip: Susivieniję katalikai ir tautininkai išgavo prezidento leidimą, o socijalistai maloniai iš to pasinaudos, užsidēs ant savo galvelių laurų vainikus už darbštumą, o be to ir savo fondą padidįs. Tą viską gerai suprasdami, mes žinoma negalējome prileisti, kad mūsų socijalistai paveržtų sau ir garbę ir, kas svarbiausia, pinigus. Mums dalyką perstačius miesto majorui ir policijos viršininkui jų buvo manyta užginti jiems pardavinēti tag'us, bet mes nenorēdami atimti nuo jų progą pasidarbuoti nukentējusių nuo karēs lietuvių labui ir norēdami, kad būtų kuodaugiausia darbininkų, prašēme, kad jiems nebūtų uždrausta pardavinēti tag'ų, bet kad jų surinkti pinigai būtų perduoti neatplēštose dēžutēse mūsų išrinktam iždininkui ponui F. D. E. Babcock sekretoriui Chamber of Commerce, kuris apsiēmē pasiųsti visus pinigus taip mūsų kaip ir jų surinktus į Raudonąjį Kryžių.

Gavę policijos viršininko pažadējimą, kad socijailstai arba atiduos pinigus p. F. D. E. Babcock, arba visai bus jiems uždrausta pardavinēti tag'us, mes ēmēme agituoti viešai bažnyčioje ir svetainēse ir privatiškai, kad visi lietuviai ar jie būtų katalikai, ar tautininkai pirktų tag'us nuo pirmutinio ar pirmutinēs, kuriuos patiks, neatsižvelgiant ar ji būtų katalikē, ar tautininkē, ar socijalistē. Mes pilnai pritarēme, kuomet keletas musiškių prigulinčiųjų prie draugijų, kurios turi patronais socijalistus dirbo jųjų pusēje. Nuo ryto socijalistų darbininkēs da nebuvo gavusios tagų; atējo "skolinti" iš mūsų. Davēme. Dirbome tą pirmą lapkričio d. be pavydo bent iš mūsų pusēs.

Reikia čia taipogi pažymēti, jog prie mūsų tag-day pasisekimo labai daug prisidējo vietiniai dienraščiai, ypač-gi The Rockford Republic.

Kun. V. K. Taškunas.

PHILADELPHIA, PA.

Katalikų Spaudos Savaitēs prakalbos.

Nedēlios vakarą 12 d. lapkr. 7½ val. bažnytinēje svetainēje prie 324 Wharton St., panedēlyje vak. 7½ val. Lietuvių Tautiškoje salēje prie Allegheny ir Tilton gatvių, utarninko vak. 7½ Assumption Hall prie 12-tos ir Spring Garden gatvių, seredoj 7½ vakare Chester, Pa. prie 308 W. 3-rd St.

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvių Dienoje aukų surinko virš $4000.00. Gal būtumēm surinkę daugiau, jei nebūtumēm sutikę tiek kliūčių. Valdžia užgynē vartoti tags, kolektoriams ženklai nebuvo laiku prisiųsti, atējo tik po pietų. Da ardymo gaivalai trukdē ruošties prie Lietuvių Dienos. To viso nepaisant ir keletui šimtų žmonių uoliai darbuojanties sulaukēme gan gerų darbo pasekmių, nemažai prisidējome prie badaujančiųjų šelpimo. Garbē visiems rēmusiems tą darbą savo triūsu ir išlaidomis.

Koisijos narys.

MINERSVILLE, PA.

Lietuvių iDenoj 1-ą lapkričio surinkta aukų del karēs nukentējusių $753.23.

J. Mikutavičius.

BAYONNE, N. J.

Lietuvių Dienos pasekmēs šitokios: Šitos ypatos davē nemažiau, kaip $5.00.

F. Milvidas............	$25.00
F. M. Trakimas.........	10.00
J. Navickas............	10.00
Friend.................	10.00
S. Stumburis...........	5.00
Esukaitis..............	5.00
S. Gavelis.............	5.00
J. Čipinskas...........	5.00
O. Lekevičienē.........	5.00

Iš viso surinko $780.00.

Komitetas.

BROOKLYN, N. Y.

Aukų rinkimo komitetų susirinkimas.

Lapkričio 9 buvo susirinkimas komiteto aukų rinkimo 1 lapkr. per Lietuvių Dieną.

Ant šio susirinkimo buvo tik raportai išduoti, kiek katro Distrikto valdyba tur surinkus aukų. Mat Didysis New-Yorkas buvo padalytas į 10 distriktų ir nuo žēdno distrikto valdybos buvo išduotas raportas. Bet pasirodē, kad da galutinai visi distriktai nēra darbo atskaitas pabaigę, bet didžiuma jau užbaigta. Daugiausiai aukų surinko 8 ir 9 distriktai beveik po $2000.00. Mažiausia surinko tie distriktai, kurie apēmē New Yorke 5-th ave. 42-nd St. o ypač tarp vokiečių nieko negaudavo arba labai mažai.

Bet vis-gi iki šiam laikui jau yra suskaityta $10.340.44. Manoma, kad da pavyks apie keletą šimtų daugiau kaip galutinai užsibaigs atskaita.

P. M.

WANAMIE, PA.

Spalių 22 d., kun. J. Miliauskas, vietinis klebonas, suorganizavo čia Vyčių kuopą. Ant pirmojo sušaukto susirinkimo prisirašē tiktai šešetas narių, bet dabar jau yra šioj kuopoj apie 20 narių. Į valdybą išrinkti: Dvasiškas vadovas — kun. J. Miliauskas, pirm. — Anupras Brazaitis, vice-pirm. — Katarina Šukviečiutē, rašt. — Jurgis Venclovas, rašt pagelb. — O. Bejuniutē, ižd. — J. Brazaitis, iždo globējai — J. Gozukaitis ir J. Burinskas.

Reporteris.

PITTSTON, PA.

Nedēlioj lapkričio 21 d. kun. J. Kasakaitis šv. Kazimiero bažnyčioje suriš moterystēs ryšiu panelę Prancišką-Marijoną su ponu Jonu J. Schevets. Gero sugyvenimo jaunavedžiams.

Rep.

PHILLIPSBURG, N. J.

Kur dingo drąsa.

Svetainēje prie North Main gat. buvo lapkričio 8 d. šilko audējų susirinkimas. Buvo audējų 750. Susirinkime buvo ir Patersono unijistų ir streikierių organizatoriai. Kalbētojai aiškino apie pragyvénimo pabrangimą ir išrodē, kad darbininkams reikia rūpintis išsikovoti geresnes algas, kad lengviau pragyventi. Išrodē, jog Patersone audējai ima geras algas, tai, sakē, ir čia būtų galima išsikovoti tokias algas.

Susirinkime buvo žmonių įvairių tautų. Jie pritarē kalbētojams, kad reikia reikalauti, kad kompanijos pakeltų algas. Tai reikējo rinkti tam reikalui komitetą. Buvo patarta rinkti piliečiai. Čia buvo du lietuviai socijalistai piliečiai V. Stankus ir J. Jankauskis. Išgirdę, kad gali papulti į komitetą, tai suglemžē skvernus ir išdūmē lauk.

Tai mat kaip dingo drąsa pas neva kovotojus už darbininkų gerovę.

Eastonietis.

SO. MANCHESTER, CONN.

Lietuvių Dienoje aukų surinkta $307.33.

LINCOLN, N. H.

Lietuvių Dienoje aukų surinkta 300.25.

CHICAGO, ILL.

Lietuviai katalikai susipranta.

Lapkričio 1 d. vietiniai socijalistai buvo surengę prakalbas 7 val. vak. Meldažio svetainēj. Kadangi ta diena buvo Visų Šventų Diena, tai kiekvienas lietuvis katalikas paskubo bažnyčion ant pamaldų. Bažnyčion žmonių priējo daug, kaip ant Velykų. O mūsų socijalistai sau pirštus graužē. Sakē: kodel tie žmonēs neateina ant prakalbų, juk jie žino, kad Bulota kalbēs. Iš viso susirinko saujalē žmonių. Galop pradējo Bulota pyškint savo prakalbas. Sakē nereikia nusiminti, nes kaip iš bažnyčios kunigas paleis tai žmonių prieis. Po pamaldų anei vienas žmogus neatējo į tas prakalbas.

Svogūnas.

LAWRENCE, MASS.

Iš kur atsirado atskala?

Iš ko Lowrence'o lietuvių tarpe prasidējo nesusipratimai, klaidos Bažnyčios reikalais? Pirmiausiai iš neteisingų šmeižimų ant katalikų kunigų, o ypač ant savo klebono kunigo Jusaičio. Mētē ant jo purvinus žodžius ir savo namuose ir viešuose susirinkimuose, kiti gi ramūs ir paklusnūs žmonēs nesuprasdami šmeižimų, pamanē kad teisybē, ir plojo rankomis. Ačiū mūsų geram klebonui kun. Jusaičiui už jo didį rūpestį apie katalikišką tikējimą. Jis tankiai sakydavo pamokslus: neskaitykit bedieviškų laikraščių, neklausykit bedieviškų prakalbų. Bet daugelis iš žmonių, leizdami per ausis jo brangius žodelius, varē toliaus savo darbą. Beto čia nerasi lietuvių namo, kur nebūtų "Keleivio" ar "Laisvēs" ar "Šakēs." O kada susēs prie stalo valgyti, tai jeigu nenori klausyti nešvarių žodžių, ar prieš tokējimą, tai nebent užkišus ausis turi būti, ar kur bēgti į gatvę. Nežinau Amerikos lietuvių po kitus miestus gyvenančių, ar ir pas juos tas pats ar gal ir geriaus. Bet tarpe Lawrenco lietuvių, tai jeigu kurs nori būti geru kataliku, tai jis kenčia savo dvasioje didžiausią kankinę. Ot iš ko ir pasidarē erezija, arba klaidos. Dar buvo ir kitų priežasčių iš šalies parapijonų, nesuprantamai norinčių atkeršyti savo nuolaidžiam klebonui — nežinau už ką? Gal už jo nuolaidumą, nes jis buvo visur nuolaidus (kaip nekaltas avinēlis). Aš gyvenu aštunti metai po jo dvasiška vadovyste ir nemačiau jo nei šešēlio nedorybēs, kokių jam žmonēs priskaitē, o gerų jo darbų tai mačiau daugybę. o kiek tas kunigēlis Jusaitis iškentē neteisingų nuo svieto užpuldinējimų, kaip man teko girdēti ir matyti, tai kaip jo širdis galējo ir iškentēti?

Mylinti teisybę.

PITTSBURGH, PA.

Viršijo lenkus.

Lietuvių Dienoje, lapkr. 1-ą surinkta Pittsburghe ant gatvių ir per laiškus suvirš $8.-000.00 vien tik nuo amerikonų. Aukos dar plaukia. Atskaita bus galima išduoti į savaitēs laiką. Suvienytomis spēkomis Pittsburghe dirbo parapijos šv. Vincento, šv. Kazimiero ir Užžengimo į dangų. Nors buvo daug kliūčių, nes tuomi pat laiku darē rinkliavas dvi špitolēs ir Young Women Christitian Ass.," bet pasekmēs užganēdinančios. Lenkai savo dienoje (geg. 1-ą) surinko tik į pustrečio tūkstančio.

J. J. S.

JONAS J. RAMANAUSKAS. Boston College studentas, uolus veikējas jaunimo tarpe ir gabus kalbētojas.

BROOKLYN, N. Y.

"Kas gyvas ant "Aido" koncerto," šaukē "Laisvē" per du numerius. Lapkričio 5 d. nuējau ir aš pasiklausyti. Nors buvo garsinta, kad koncertas prisidēs 3:30, bet vos prisidējo 4:30 val. vakare.

Pirmas išeina dainuoti "Aido" maišytas choras. Sudainavo porą dainelių, kaip ir paprastai "Aidas" dainuoja.

Antras pasirodē "Lyros" choras, kuris sudrožia net 4 dainas. Visos dainos išējo visai prastai, kad net nervus erzino besiklausant. Tie balsai, kiekvieno dainininko eina savais keliais.

Trečias ant programo buvo rusų balalaikų orkestra, kuri žmonēms patiko. Po balalaikų dainuoja iš "Aido" choro kvartetas. Bet... išējo nekaip.

Paskui dainuoja "Aido" choro moterų ir dubeltavas vyrų kvartetas. Moterų šiek tiek geriau sudainavo, bet vyrų visai prastai.

Dar dainuoja "Setyno" "Inter. Meanner." vokiečių ir "Čaikovskio" rusų. Visai gerai sudainavo "Čaikovskio" choras. Vokiečių biskutį prasčiau, o "Setyno" dar prasčiau.

Ant pabaigos suvienyti chorai "Aido" ir "Čaikovskio" sudainavo dainelę "Lai gyvuoj Lietuva".

Tai ir visas koncertas, apie kurį taip daug skelbta. Nieko tokio žavējančio nebuvo. Tos pertraukos tokios ilgos, kad publiką labai nuvargino. Žmonių buvo apie 250.

S. Petravičius.

NEW YORK'O IR NEW JERSEY L. VYČIŲ APSKRIČIO VALDYBOS SUSIVAŽIAVIMAS.

Buvo lapkričio 5 d. pas kun. J. Švagždį Paterson, N. J.

Atvyko sekanti nariai:
J. K. Miliauskas, pirm.
F. V. Lišauskas, raš.
A. Puodžiunas, iždn.
B. Vaškevičiutē,vice-pirm.

Kartu, taipos-gi buvo ir L. D. Sąjungos Apskričio valdyba:
J. K. Miliauskas, pirm.
P. Vileikis, rašt.
Kun. J. Švaigždys,
Valdybos narys.

1. Susirinkimą atidarē J. K. Miliauskas, Liet. Vyčių apskričio pirmininkas. Prmiausai kalbēta ir nutarta laikyti apskričio susivažiavimą lapkričio 26 d. Elizabeth Port, N. J. parapijos svetainēje, 214 Ripley Pl. Pradžia sesijų nuo 3 val. po piet.

2. Kuopos gali siųsti delegatus nuo trijų ir daugiaus kiek gali.

3. Kurie buvo išrinkti
perēję aps. susivažiavime
įvyvauti komitetuose del P
dos ir Kongreso, tai tie b
nai turi atvažiuoti. Taip
gali būti apskričio delegatai.

4. Kad kuopos duotų de
gatams raštiškus reikalavim
kas ką nori įvykdinti gero
kuopų ir apskričio naudos

5. Kuopos, kurios dar n
atsiteisusios apskričiui nuo
karų rengimo, atstovai n
rēs sprendžiamojo balso.

6. Kas link paskolų,
yra ar buvo pasižadēję
darbo, labai pageid
kad išpildytų savus
ant sekančio apskričio susiv
žiavimo. Kurie dar nepa
žadējo ir-gi labai pageidau
ma, kad prisidētų.

7. Kun. J. Švagždys įneš
kad surasti tam tikrą asmen
kuris išdirbtų ateičiai tikr
aiškius kelius priējimui pr
tikro tikslo ir tt. (? Red.)

Tai labai puikus užmany
mas, ir reikalingas del mūs
organizacijos labo, nes laba
geistina toksai asmuo pasi
šventęs tokiam darbui. Kuo
pos galētų nurodyti tokį asme
nį, ir paduoti į sekantį susi
važiavimą.

Naujos kuopos taip-gi yra
kviečiamos atsiųsti savo atsto
vus į sekantį susivažiavimą L
Vyčių apskričio, ir prisidēt
darbais su kitais išvien.

9. Taipos-gi kviečiami i
svečiai indomaujanti apie L
Vyčių organizaciją.

10. Kuopų atstovai, buvusie
ji pereitame susivažiavime i
patekę į kokius komitetus, tu
ri atsivežti pilnus raportus i
savo veikimo.

J. K. Miliauskas, pirm
F. V. Lišauskas, rašt.

DŽIAUGIASI.

Pietinēs Amerikos respubl
kų laikraščiai išreiškia dži
gsmą, kad Wilson liko p
dentu.

REPUBLIKONAI VIS LUKURIUOJA.

Republikonų partija
nenori pripažinti, kad
laimējo rinkimus. Vi
kuriuoja ir tikisi, kad
kartu perskaitant bals
buti jų viršus. Todel repub
likonų kandidatas Hughes n
siunčia pasveikinimo pre
Wilsonui. O nuo seno y
priimta tai daryti.

PAKELIA LAIKRAŠČIŲ KAINAS.

Didžiausysis Anglijos lai
raštis "London Times" nu
lapkričio 20 d. pakels kainą i
7 c. Spējama, kad visi A
glijos laikraščiai paseks "Lo
don Times" ir pakels kainas

SKAUDŽIAI NUBAUDĒ.

Ottawa, Ont. — Henry La
lamme nusipirko Quetbeco pr
vincijoj degtinēs butelį ir pa
sinešē į Ontario valstiją, k
įvesta blaivybē. Tai buvo s
gautas ir užsimokējo bausm
$200 ir kaštus.

KRYŽIUS VARTOJO MALKOMS.

Meksike Chihuahua miest
Carranzos kareiviai nuo kapi
nių paēmē visus medinius kr
žius malkoms.

PRAŠO IŠTIRTI.

Ohio valstijos mainieriai p
savo unijų valdybas papra
prez. Wilsono ir gub. Wile
ištirti priežastis valgomų
daiktų pabrangimą.

NUSIŠOVĒ, KAD WILSO LIKO PREZITENTU.

Chicago, Ill. — Andre
Liudebery, grocerninkas, b
vo pastatęs už Hughes $20
Bet kuomet išvydo, jog r
publikonų kandidatas prala
mējo, tai nusišovē. Bet pri
nusišovimą užmokējo pinigu
kusiuos laižybose buvo suder
jęs.

KOKIA TURĖTŲ BŪTI MERGINA,

uri tiktų į kandidatę moterystės luoman.

Tulas mokslinčius užklausas apie tai, atsakė šitaip:

— Svarbus yra klausimas, ad pataikyti atsakančią moterį gauti šeimyniškam gyvenimui. Vyrai rinkdamies merginą sau už moterį, turėtų pabėgti šias merginų pobudžio patybes:

Nebus gera moteris, kuri oka juokties iš širdies. erstas juokas ir-gi yra apgas ir nelaimingas moteluome krislas.

bus gera moteris, kuri iską peikia, kuri žemina sao drauges ir draugus, kuri nėgsta kitus apkalbėti.

Nebus gera moteris, kuri avimi didžiuojasi, kuri nepasitenkina savo gyvenimo apinkybėmis, ir nori vis už kitus būti augštesnė, puikesnė, ir pirmesnė.

Nebus gera moteris, kuri yra pavydi, godi ir rūsti.

Nebus gera moteris, kuri savo tėvų negerbia, jų neklauso, prieš juos priešginauja.

Nebus gera moteris, kuri namuose susiraukus vaikščioja, su savais rūsčiai kalba, o tik su svetimais linksma ir maloni.

Nebus ta mergina gera motau atsilankius į jos namus ir užtikus prie liuobos su darbinėmis drapanomis, sarmatysis pasirodyti, ir bėgs persirėdyti kitoms drapanoms, idant tau pasirodytų.

Nebus ta mergna gera moteris, kuri mėgsta ant kampų gatvių dantis praeiviams rodyti, naktimis baladojasi, kuri nereikalingai brangų laiką išeikvoja.

Nebus gera moteris, kuri nepildo savo prižadėjimų, arba juos nesąžiniškai atlieka.

Štai kaip reikia prisižiūrėti merginos pobūdį renkant sau čią.

Dabar pažiūrėkime kokia eris turėtų būti.

Bus gera moteris ta mergikuri visuomet parodo prie doros prisilaikymą.

s gera moteris, kuri nečia apkalbėjimo kitų, ir pkalbamų apginimui.

gera moteris, kuri ant teis arba kitokių tam panašių asilinksminimų eidama, turi omenyje, kad ne ją svietas matytų, bet kad naudingų įspūdžių sau iš reginių susirinktų.

Bus gera moteris, kuri yra pavargėliams gailestinga ir kuri maloniai visus nelaimėse prigelbsti.

Bus gera moteris, kuri nemėgsta nedorų žaislų.

Bus gera moteris, kuri mėgsta parėdus gražius, skaisčius, be visokių iškraipymų, kuri nedrįsta savo kūną atvirai žmonėms rodyti.

Bus gera moteris, kuri savo tėvučius gerbia, juos myli, juos senatvėje remia, tėvučių patarimo klauso.

Bus gera moteris, kuri priguli į prakilnesnes draugijas, ypač tokias, kur lavinimosi doros ir tėvynės meilės žvilgsniu.

Bus gera moteris, kuri nemėgsta betvarkių jaunimo susirinkimų.

Bus gera moteris, kuri myli Dievą ir netingi lankytis ant bažnytinių apeigų, ir jose pritarnavime dalyvauja.

J. V. Kovas.

NAŠLAITĖ KARĖS METU.

Tarp nugriautų kalnų
Upelis tekėjo;
Vargšė našlaitėlė
Vandenin žiūrėjo.

— Ko-gi tu čia stovi
Lelijyt' baltoji,
Galvelę nuleidus,
Liūdnai tik vaitoji? —

— Delto aš čia stoviu,
Į vandenį žiūri,
Kad nuo mylimiausio
Žinelės neturiu.

Pati ir sau trokščiau
Gyvybės nustoti,
Negu kad atskirta
Amžinai raudoti.

J. V. Kovas.

PILNŲJŲ BLAIVININKŲ VALDYBOS ANTRAŠAI:

Pirmininkas: —
Kun. F. Kemėšis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Dvasiškas vadovas: —
Kun. P. Saurusaitis,
45 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

Pirm. pagelbininkė: —
V. Liutkevičienė,
21 Acton St.,
Worcester, Mass.

1-as Raštininkas: —
J. M. Navickas,
La Salette Seminary,
Hartford, Conn.

2-as Raštininkas: —
P. J. Jakaitis,
Holy Cross College,
Worcester, Mass.

Iždininkas: —
J. Vaitkus,
19 Hanover St.,
Worcester, Mass.

Iždo globėjai: —
J. Bakšys,
St. Bernard's Seminary,
Rochester, N. Y.

Kun. J. J. Jakaitis,
41 Providence St.,
Worcester, Mass.

P. Stočkienė,
25 Suffield St.,
Worcester, Mass.

"Tautos Ryto" redaktorius: —
Kun. J. J. Jakaitis,
41 Providence St.,
Worcester, Mass.

NAUJOJI A. L. R. K. MOTERŲ SĄJUNGOS VALDYBA.

Dvasiškas Vadovas:

Kun. F. S. Kemėšis,
50 W. 6-th Str.,
So. Boston, Mass.

Pirmininkė:

U. Gudienė,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Pagelbininkė:

M. L. Gurinskaitė.
3347 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

II Pagelbininkė:

O. Migauskaitė.
50 W. 6 th St.,
So. Boston, Mass.

Raštininkė:

Ona M. Stalionaitė,
26 S. Leonard Str.,
Waterbury, Conn.

Iždininkė:

Antanina H Nausiedienė,
917-919 W. 33rd Str.,
Chicago, Ill.

Iždo globėjos:

Marijona Juškienė,
129 Melrose Str.,
Montello, Mass.

Uršulė Jokubauskaitė,
14 Commonwealth Ave,
Worcester, Mass.

Redaktorė: —

U. Jokubauskaitė,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

NAUJOS KNYGOS.

1) **Elementorėlis: "Pirmieji žingsniai"** Kl. Skabeikos. Yra tai trumpas (32 pusl.) Kl. Skabeikos, (Autoriaus "Kas skaito rašo, duonos neprašo") skaitymo ir rašymo pradžios mokslas su 57 piešiniais piešta is dailininkų: V. Bičiūno, P. Galaunės, P. Rimšos, A. Varno ir J. Zikaro. Išleido Centralis Komitetas Petrapilyje. Išleidimas labai puikus. Tiks ir Amerikos mokykloms.

2) **Tikybos mokslas** (šv. Istorija ir katekizmas): Parašė kun. Kaz. Paltarokas, Teologijos Magistras. Veikalas turi aprobatą Jo Malonybės vysk. Pr. Karevičiaus. 142 puslapiai teksto ir 4 puslapiai turinio. Veikalas aukso vertės. Turinys, tvarka, kalba, išleidimas — viskas atlikta kuopuikiausiai.

3) **"Vargo Mokyklai"** redag. J. Jablonskis, rinkinys kalbos mokslo reikalui 1-oji dalis.

-::- -::- -::-

Visų šių veikalų po poros mėnesių bus galima gauti "Darbininke."

KATALIKŲ SPAUDOS DR-JOS ANTRAŠAI:

Pirmininkas:
Kun. A. Ežerskis,
4943 W. 15-th St.,
Cicero, Ill.

Raštininkas: —
J. Tumasonis,
3427 Auburn Ave.,
Chicago, Ill.

Iždininkas: —
Izid. Nausieda,
917 W. 33 St.,
Chicago, Ill.

Draugijos kurios turi "Darbininką" už organą.

VALDYBA ŠV. JUOZAPO DR-JOS, SHEBOYGAN, WIS., KURI PAĖMĖ "DARBININKĄ" ORGANU.

Prez. Antanas Skieris,
909 Indiana Ave.
Vice-prez. Juozas Bubnis,
733 Indiana Ave.
Fin. rašt. Juozas Rutkauskas,
1013 Clera Ave.
Prot. rašt. Antanas Brusokas,
1019 Delingham Ave.
Maršalka Juozas Buivyda,
1436 So. 9-th Str.
Kasierius Tamošius Grigaliunas,
1437 So. 11-th Str.
Kasos globėjai:
Petras Gelbūda,
Mateušas Kučauskas,
1133 Michigan Ave.
Organo sekretorius, Jonas Stauskas,

ŠV. ELZBIETOS DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI HARTFORD, CONN.

Pirm. — Teklė Blužienė,
1214 Broad St.
Vice-pirm.— Paulina Gelažiutė,
41 Capitol Ave.
Prot. Rašt. — Ona Manikaitė,
234 Park St.
Fin. rašt.—Veronika Smitkiutė,
4½ Hungerford St.
Ižd. — Felicija Plikunienė,
103 Bond St.
Iždo glob. — M. Karalintė,
24 Woodbridge St.
Maršalka — Elena Valavičiutė,
23 West St.

ŠV. MIKOLO ARKAN. DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI COLLINSVILLE, ILL.

Pirmininkas:
Pranas Stankaitis,
705 Peers Ave.
Vice-pirmininkas:
Jurgis Naujokaitis,
440 So. Clinton St.
Prot. Sekretorius:
Jonas Rudinskas,
600 N. Guernsey St.
Fin. Sekretorius:
Kazys Žukas,
427 Walnut St.
Iždininkas:
Mikolas Gudeliauskas,
401 N. Hesperia St.
Iždo globėjas:
Jonas Norkus,
904 Vandalia St.
Maršalka:
Ad. Smuikis,
817 High St.
Ligonių lankytojas:
Juozas Millus,
335 Central Ave.

Susirinkimai laikomi kas antrą ir ketvirtą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, katalikiškos mokyklos salėje
225 VANDALIA ST.,

COLLINSVILLE, ILL.

DRAUGIJOS CAMBRIDGE, MASS.

Pirmininkas: —
A. Vaisiauskas,
14 Moore St.
Pirm. pagelbininkas: —
C. Kavolius,
62 Portland St.
Protokolų Raštininkas: —
K. Galinauskas,
719 Main St.
Finansų Raštininkas: —
J. Smilgis.
65 Portland St.
Iždininkas: —
J. Jasinskas,
218 Washington St.
Maršalka: —
J. Lukšis,
220 Washington St.
Kasos globėjai: —
K. Voveris,
A. Sunudkas,
J. Žilis.

LIETUVIS KRIAUČIUS.

Pasiuvu visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškus ir moteriškus. Darbą atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taipgi išprosinu, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju.

PETRAS MAKAREVIČIUS,
105 So. Meade Str.,
(Arti lietuvių bažnyčios)
Wilkes-Barre, Pa.

Vienatinė Lietuviška
Krautuvė
Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainenieriams.

V. LUKOSEVICIA,
Minersville. - - Pa.

Pranešimas.

P. Brazokas renka prenumeratą ir apgarsinimus "Darbininkui" Homestead, Pa. ir apielinkėje mažose kolonijose važinėja su prakalbomis, kalba apie darbininkų reikalus, tveria L. D. S. kuopas ir t.t.

Todel visi norėdami sužinoti arba sutverti L. D. S. kuopą kreipkitės prie

P. Brazokas,
228 — 3rd ave.,
Homestead, Pa.

Ar nori but gražus.

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholatum Co. ir visi daktarai ir aptiekoriai pripažįsta geriausia.

Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyru ir skaisčiu. Mostis išima visokius spuogus ir dėmes plėtmus saulės nuodegimus ir lašus. Kaina dežutė 50c. ir $1.00.

J. RIMKUS,
Box 36, Holbrook, Mass.

LIETUVIAI PAVEIKITE DARBUS SAVIEMS.
Geriausias Lietuvis siuvėjas.
Siuvu vyriškus ir moteriškus drabužius, sulig naujausios mados.
Taisau, prosinu, valau ir dažau senus. Taip-gi kunigams siuvu SIUTONUS ir esu gerai įsipraktikavęs tame darbe, kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje.
Darbą atlieku greitai ir pigiai.
Jeigu kas reikalauja, darbą pasiimu ir pristatau tiesiog į namus.
Tel. Charter 2354-4
A. K. MAZALAS
94 JEFFERSON STR., HARTFORD, CONN.

CIGARETŲ KUPONAI.

Mes duodame **visokios vertės** dovanas. Atsišaukite ir pamatysite mūsų visokių įvairių daugiaus kaip 700 daiktų.
Saugokitės apgavikų, kurie nori gauti iš jūsų kuponus, mes esame oficiališkai įgalioti agentai visų didžiausių tabokos kompanijų.

BERNSTEN & SON
40 BEACH ST., S.BOSTON, MASS
ADRESAI VALDYBOS ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO

Taupydamas centus, darai dolerius.

Paiko širdis — burnoje, išmintingo gi burna — šird2je.

Žiūrėk ne ką uždirbi, bet ką sutaupai.

Kurs žino daugiausia, kalba mažiausia.

Skaityk Čia

Didžiausios sankrovos visokių geležinių daiktų, malevos (paint) ir piaujamų įrankių. Įrankiai del namų statytojų, teplierių, švinorių (plumbers), stogų dengėjų, gas'o pritaisytojų, mūrininkų, tinkuotojų, mašinistų, namų sargų ir kontraktorių.

Spinininkai, piuklų aštrintojai ir raktų pririnkėjai. Sienoms popierų, langams uždangalai.
Mūsų sankrovos randasi šiose vietose:

J.J. McGowan Co.

Sankrovos:
265 Broadway, -:- -:- So. Boston, Mass.
471 E. Fourth St., -:- -:- So. Boston, Mass.
941—943 Washington, St., -:- Boston, Mass.
Pearl St., -:- -:- -:- -:- Boston, Mass.
366 Washington St., -:- Dorchester, Mass.
686
Telephone: 350 So. Boston.
975-W

Edward L. Hopkins
362 Broadway So. Boston, Mass.
Namai parsiduoda, kambariai parendavojami.
GAISRI,
SVEIKATOS,
SUŽEIDIMO,
APVILKTUS STIKLUS,
(Plate glass)
AUTOMOBILIUS.
INSURANCE

Nebuk be katalikiško laikraščio.

Ar esi susipažinęs su visais lietuvių katalikiškais laikraščiais? Susipažink su visais ir pasirinkęs sau patinkamiausią užsirašyk jį. Jei dar neesi susipažinęs, tai parašyk laišką ir paprašyk, kad atsiųstų pasižiūrėjimui. Visi savaitiniai ir tankiau einantieji laikraščiai siunčiami pasižiūrėjimui dykai.

Niekas neprivalo būti be katalikiško laikraščio. Reikia kiekvienam bent vieną katalikišką laikraštį užsisakyti ir skaityti. Reikia žinoti, kas katalikų visuomenėje veikiama, reikia vis tėmyti gyvenimo bėgį, reikia pažinti katalikiškas įstaigas, organizacijas. Tą pažinsime sekdami katalikišką spaudą.

Tie, kurie neskaito katalikiškų laikraščių lengvai esti visokių atskalūnų suklaidinami, tokie įtiki atskalūnų žodžiams ir kelia netvarką mūsų katalikiškose organizacijose, dr-jose, kuopose, parapijose ir visokiame veikime. Tai tokie pasidaro trukdytojai naudingų, gerų darbų.

Tokių suklaidintų lietuvių katalikų yra nemažai ir jie daug blėdies pridaro. O tai taip yra, kad jie neskaito katalikiškų laikraščių.

Prie palaikymo katalikiškos spaudos mus ragina popiežiai, vyskupai, kunigai ir visi apšviestūnai. Šiais laikais nepakanka geram katalikui pasiganėdinti atlikinėjimu katalikiškų apeigų. Reikia prisidėti prie katalikiško veikimo, prie katalikiškos spaudos palaikymo ir platinimo.

Būk skaitytoju bent vieno iš sekančių laikraščių:

"DARBININKAS,"
Metams tris kartus savaitėje $3.00, vieną kartą savaitėje $1.50.
242 W. Broadway, — South Boston, Mass.

"DRAUGAS"
(Dienraštis)
Metams $3.00, Savaitinis Draugas metams $1.50.
1800 W. 46 St., -::- Chicago, Ill.

"IŠEIVIŲ DRAUGAS"
(Savaitraštis)
Metams $2.00, pusmečiui $1.00.
Mossend. Lanarkshire, Scotland.

"TIKYBA IR DORA"
(Du kartu mėnesyje)
Metams 75c.
1631 W. North Ave., Chicago, Ill.

"ŽVAIGŽDĖ"
(Savaitraštis)
Metams $2.00.
3554 Richmond Street, -::- -:- Philadelphia, Pa.

"ŽVIRBLIS"
(Mėnraštis)
Metams $1.00, pusmečiui 75c.
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"VYTIS"
731 W. 18 St. -::- Chicago, Ill.
(Du kartu mėnesyje)
Metams $1.50, pusei metų 75c.

"EŽYS"
(Mėnraštis)
213 Station Road, Dykehead, Shotts, Scottland.

"ŠVIESA"
(Du kartu mėnesyje)
Metams 50c.
46 Congress Ave., -::- -::- Waterbury, Conn.

"TAUTOS RYTAS"
(Mėnraštis)
Metams 50c.
Redakcijos antrašas:
120 Bowen St., So. Boston, Mass.
41 Providence St., Worcester, Mass.
Administracijos antrašas:

"PAŽANGA"
(Mėnraštis)
Metams $250, pusm. $125, atskiras numeris 25c.
616 W. Mahanoy Avenue, -::- Mahanoy City, Pa.

"MOKSLEIVIS"
(Mėnraštis)
Metams $1.00.
P. O. Box 82, -::- -::- Westfield, Mass.

Jau išėjo iš spaudos
Gurkliutės Eilės
KAINA 10 CENTŲ.
Siųskite užsakymus.

Agentai, knygų platintojai užsisakykit šimtais. Lengviausia parduodama knygelė.

Kaip kraujo lašelis.

Vaizdelis.

Dangus su žeme susimaišė... kanuolių trenksmas, kaip griausmas su perkunija, tik gaudė, tik dardėjo, tratėjo, užė, kriokė, baublė. Šautuvų ir kulkosvaidžių šuvių balsas kaip arpa barškėjo, kulkos kaip bitės zimbė šrapnelės lėkdamos kaip antys kvaksėjo, bombos kaip vilkai staugė ir krisdamos plyšo, pripildydamos orą dūmais ir smarve.

Miestas dejavo, verkė, vaitojo, degė – liepsnojo; kareiviai šaukė "ūra" ir durtuvus pirmyn atstatę puolėsi į miestą trypdami visokį gyvą sutvėrimą, kurs tik žmogaus vardą nešioja, ar tai būtų vyras, senelis, moteris ar mažiausias nekalčiausias vaikas — nėra pasigailėjimo nei vienam.

Kaip ilgai tas pragariškas sumišimas ir kruviniausios skerdynės tvėrė — nepasakysiu, bet miestas tapo paimtas ir iškelta ant tvirtovės bokšto rusų trispalvė vėliava,kuri ramino kareivių būrius nes matė, kad jų laimėtas mūšis, kad jų viršus. Ir nors dar visų rankos ir ginklai tebebuvo žmonių kraujais aptaškyti, ir aplinkui siautė mirties šmėkla — jau kariškos muzikos orkestrų triubos gaudė, vyriausybė triumfališkai pergalėtojų žingsniu, pilna puikybės, pasididžiavimo, žengė į miestą...

Generolas Krovožadnovas savo perkunišku balsu išdavė paliepimą kareiviams, užėmusiems miestą: "Vaikai, šešias valandas paužkit, jūs valia ant visko!" Kareiviai suriko: "pasistengsime! ūra, ūra!"

Tuomet menkesnieji oficieriai, kaip batalijonų „ ratų ir batarejų kapitonai išdavė saviškiems smulkesnias instrukcijas ir patarimus, kaip turi elgties užimtame mieste ir kaip naudoties vado suteiktąja laisve, kurią maž-daug šitaip galima buvo apibūdinti: ką rasi gero paimk; ką rasi gardaus — suvalgyk ir išgerk ir moterų silpnybe ir dailumu pasinaudok. O kas pasipriešins — tam mirtis.

* * *

Senelis kapitonas Zvanalovas buvo labai doras žmogus, tikras savo pavaldinių-kareivių tėvas. Visus mylėjo, ir jį visi kareiviai labai gerbė. Jisai susišaukęs savuosius į būrelį, taip-pat davė instrukcijas, tiktai biskį kitokias, negu kitų buvo duotos. Jisai sakė: "Vaikai, mes pergalėjome ir vyriausybė davė teisę pasinaudoti pergalėjimu. Ar tas teisinga, ar ne, tai ant to yra valstybės ir... Dievo įstatymai...

Jie mus visusdar šiandien gali pašaukti ant savo teismo ir pareikalauti atskaitos iš mūsų darbų... Vieno daikto nuo jūsų meldžiu, neskriauskit moterų ir vaikų, nes jų ašaros ir kraujas didesnė armijai gėda, kaip praradimas vėliavos. Neužrustinkite Dievo ir Valstijos. Gėdos nepadarykite mūsų garbingai armijai ir man. Neliekit ašarų ir kraujo. Kareiviai pasižadėję jo patarimus pildyt išsiskirstė po miestą.

Ką per tas šešias valandas miestas nukentėjo, tik tie supras, kurie tokiuos dalykus matė savo akimis. Sužvėrėję kareiviai radę svaiginančių gėrimų girtuokliavo, o prie girtuokliavimo grobė viską ir paleistuvavo. Visos dailesnės merginos ir moters puolė auka jų gyvuliškumo, o kurios atkakliaus gynėsi, tai tos visos, anot kareivių išsireiškimo: — nuvažiavo pas Abraomą barščių virti, nes buvo nugalabintos.

* * *

Nikita Rasputinas buvo smarkus kareivis, net ir mirusiems neprietelių lavonams akis su durtuvu badydavo ir rankas, kojas nukapodavo; mielaširdystės pas jį nesurastumei nei už skatiką. Augštas, plačių pečių, stambių kaulų, rudais-raudonais plaukais ir barzda, riesta nosim ir žiloms, greitai bėgiojančiomis akimis, jis nelabai gerą įspūdį darė į žmogų. Kožnas, ko tai negero iš jo tikėjosi, ir nuo jo šalinosi kiek galėdamas. Per tai jisai nei draugų neturėjo. Ir dabar mes matome kaip jisai vienui vienas įeina į vieną augštą dailų muro namą...

— Neprieteliau, atėmei viską, ką tik turėjau, palik nors nekaltybę man, — taip maldavo Nikitą jauna, daili moteriškė, prieš jį ant kelių klupodama ir rankas susiėmusi kaip ant maldos... Bet visi jos maldavimai, visos ašaros nuėjo veltui; to žvėries niekas nesujudino ir nesulaikė... ir dar su kardu pervėrė jos krutinę.

— Kraujas ir mano ašaros, bus tavo prapultis, ištarė moteriškė ir numirė....

Nikita pamatė ant savo aukos rankos žiedą. Griebė nabašninkei už rankos ir norėjo numauti žiedą, bet negalėjo, nes matomai žiedas jau nuo senai nebuvo numaunamas. Delto nulaužė žiedą su pirštu ir įsidėjo į kišenę, nes jau triubos pradėjo gausti, kad kareiviai susirinktų paskirtoje vietoje.

Vakare senelis kapitonas Zvanalovas per-[illegible]aukė visus savo kareivius ir kiekvienam gerai [illegible]žiūrėjęs į akis, pasakė: "yra ir mano vai-[illegible] tarpe keletas tokių, kuriuos žemė nešioda-[illegible]verkia, atminsit mano žodį, kad jums ant [illegible] neišeis, nei viena nekalta ašara... nei [illegible] kraujo lašelis... Dabar mes prieš di-[illegible]liaujame tolyn."

[illegible]siems sugulus, Nikita iškiutino lauk. [illegible] kardą ir priėjęs prie gulinčio šale [illegible]sto, išsiėmė iš kišenės pirštą su žie-ko pusiau. Susiieškojęs tą piršto galą, ant kurio buvo žiedas, lengvai jį nusimovė, įsidėjo į kišenę ir nuėjo gulti.

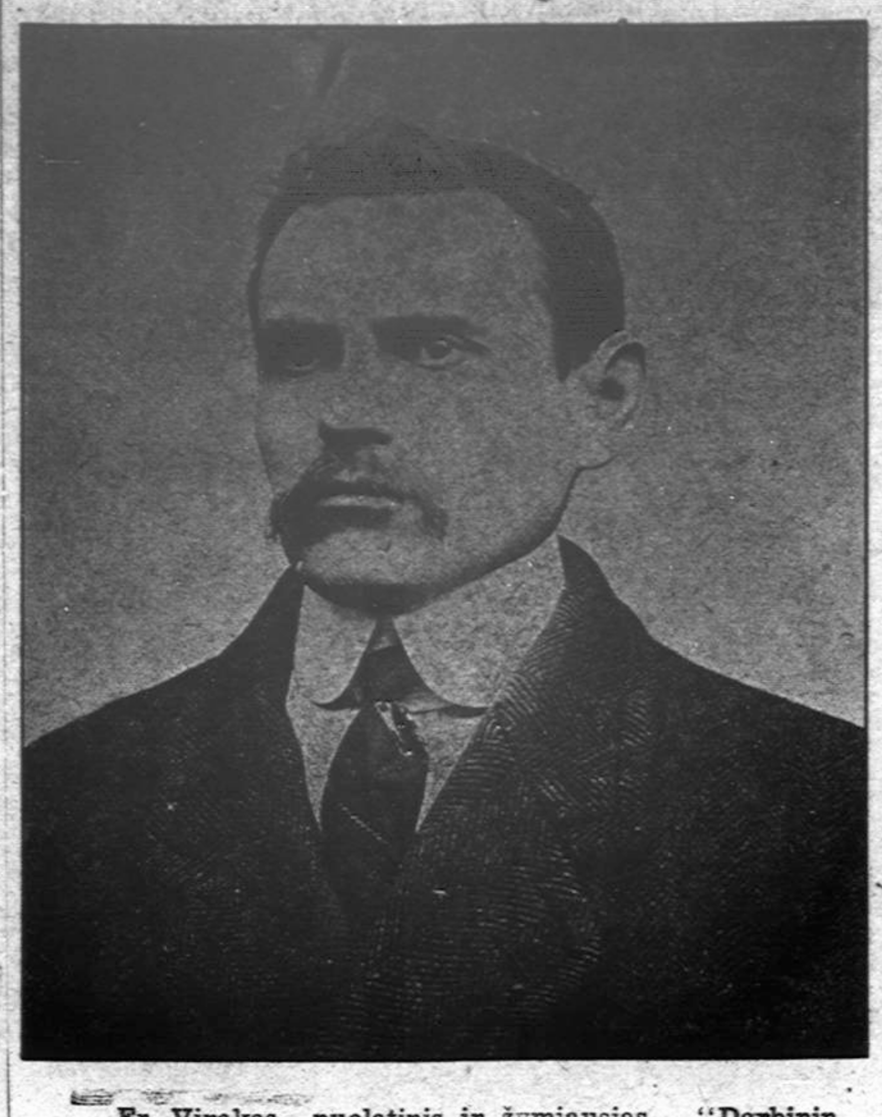

Fr. Virakas, nuolatinis ir žymiausias "Darbininko" bendradarbis, darbininkų vargo žinovas ir gerbėjas ir pats jų numylėtinis, autorius daugelio talentingai nupieštų vaizdelių.

Vidui šviesa degė. Jisai jau gulėdamas, išsiėmė iš kelinių kišenės žiedą ir dar kartą norėjo į jį pažiūrėti, bet tik žvilgterėjęs tuoj kruptelėjo. Ant žiedo spindėjo kraujo lašelis. Ir pasidarė taip baugu, kad net plaukai jo pisišiaušė. Nikita, kurs nesidrovėdavo nebašninkų lavonams akis išbadyti ir rankas nukapoti, nusigando.

* * *

Vėl pragaras verda, vėl kraujas upeliais liejasi, miestas liepsnoja, dega. Rusų armijos ima viršų. — Naują miestą užima.

Įeinant rusų armijoms į miestą žmonės išlakstė, išsislapstė, kur kas galėjo, tik vienas mažas vaikutis kokių 4 metų, sėdėdamas ant vidurio gatvės visa gerkle rėkė: — "Mama mama!"

O čia artilerija važiuoja gatve į miestą, tuojaus sutrips, kaip žvirblį.

Jau Nikita buvo betaikąs kardu perverti mažytį, bet nespėjo, nes Kentučių Jonas, nuo kanuolės nušokęs, pasigriebė vaikutį ir užsikėlė ant vežimo. Taip vaikutį iš mirties nagų išgelbėjo.

Jau užimtas miestas, jau kareiviai ilsisi, jau žmonės pradeda atsipeikėti ir giminės vieni, kitų ieško.

Laksto gatvėmis plaukus raudama ir raudodama moteriškė, ir šaukia: — Kur mano vaikutis, kur mano vaikutis?! O, Dieve! kur mano vaikutis!

Rusų kareiviai nors karėje žiaurūs, bet gilumoje širdies dauguma turi gerus jausmus ir yra labai gailingi ir mielaširdingi. Apstoję moteriškę pradėjo klausinėti, koks jos vaikas buvo?.. Ir pasirodė, kad jos vaiką išgelbėjo Kentučių Jonas. Atidavė vargšei motinai jos kūdikį, ir motinos džiaugsmui nebuvo galo. Pagaliaus motina atsipeikėjo ir nusimovus nuo savo piršto šliūbinį, sidabrinį žiedą davė Kentučiui. Nenorėjo jis imti, bet kiti kareiviai patarė — kad duoda — imk, o kaip muša — bėgk.

Sužinojo apie visą tą kapitonas Zvanalovas ir labai pagyrė Kentutį. — Tas žiedas tau atneš laimę, — pasakė kapitonas, — nes esi geras kareivis, ir aš tave perstatysiu vyriausybei, kad tau prie to žiedo dar pridėtų ir kryžių ant krūtinės, nes tu jo esi vertas.

Pasibaigė karė, praslinko keletas metų. Mūsų Jonas Kentutis skursta pamiškėje menkutėje grintelėje. Bet važiuodamas kur į miestą prisisega net du sidabriniu kryžiu ir 3 medalius prie krūtinės ir uriadninkas su žandarais, kad ir šnairuodami, bet rankos pakėlimu prie kepurės pagarbą Kentučiui atiduoda. Nieko nepadarysi, toks jau caro prisakymas ir visi priversti yra jį pildyti.

Juk ir kryžių už bile niekus ir bile kvailiui neduoda. O jei Kentučiui caras tą mylistą suteikė, reiškia, jisai jos buvo vertas.

Netoli nuo Kentučio stubos buvo vieno nusigyvenusio bajoro dvariukas. Tą dvariuką nupirko mums pažįstamas kareivis Nikita. Nikita bekariaudamas pinigų susikrovė ir dabar ne tik ką dvariuką nusipirko, bet dar trumpu laiku ir visas triobas naujai perstatė, gyvulių prisipirko pilnus tvartus ir visokias gerybės visur buvo kupinai. Trūko vien šeimininkės-pačios. Bet tokiam turtuoliui ir pačią gauti nesunku. Tik reik panorėt.

Advokatas Promotovas turėjo mieste smuklę, o smuklės reikalus vedė jo duktė; Lizė. Buvo tai labai gudri merginá. Vedė pati vas turėjo mieste smuklę, o smuklės reikalus vedė jo duktė, Lizė.

Buvo tai labai gudri mergina, Vedė pati smuklės reikalus ir gerą pelną turėjo.

Nikita, kaipo apsukrus ir turtingas žmogus, tuojaus su Lize susipažino. O kad P[illegible]motovas ne[illegible]vo vertas apie kelioliką tūkstančių rublių, tai ir sugertuvės greit įvyko.

Popo arti nesant, o iš toliaus traukti bereikalingi iškaščiai — paduota uriadninkui ant užsakų, kurs turgaus dienoje ant vežimo pasistiepęs, užsakė, kad ponas Nikita Razputinas veda panelę Lizę Promotovą.

Žmonės juokėsi, bet iš ko, tai mums nesvarbu, nes jie mums ne giminės ir į vestuves mūs vistiek neprašys.

Vestuvės buvo dvariuke; girtuokliavo, dainavo, šoko, ūžė, kad net sienos braškėjo...

Gerokai paūžus, skirstanties svečiams namo, priėjo Nikita prie Jono ir sako: — Jonai, man tavęs gaila, kad tu ne toks turtuolis, kaip aš. O gaidėjai... kvailas buvai, kad neėmei... Kvailys buvo Zvanalovas su savo visoms dorybių pasargomis ir patarimais... Kraujas, ne kraujas, griebk, kur ką gali ir gana, ir būk laimingas!..

— O, ar tu, Nikita, dabar laimingas? užklausė Kentutis Nikitos.

— Laimingas... hm... kaip čia tau pasakyti... Svečiams suūžus dar sykį, nutrūko jų kalba.

Svečiams išsiskirsčius, jaunavedžiai pasiliko vieni... Nikita atidarė kamodę, išėmė mažą skrynutę, atvožęs ją išėmė ką tai skudurėlyje suvyniotą ir padavė Lizei sakydamas. — Te, užsimauk. Ir tai pasakė tokiuo šiurkščiu balsu, kurs visiškai nepritiko jaunavedžiui.

Lizė apžiūrėjo gerai žiedą ir, matyt, suprato jo vertę. Nes tuojaus sušuko: — O tu vėpla, vėpla, kodel tu manęs nepapuošei prie visų žmonių tokiais brangumynais. Būčiau tave dar labiau mylėjusi, juk čia milijonierių, grafų, kunigaikščių dukterų papuošalas...

Nurimo viskas... miega visas dvaras... pabudo Nikita... Ir nutirpo! Šale jo guli nugalabytoji auka, ir tą pačią dailią ranką su žiedu uždėjusi ant jo krūtinės.

Šoko iš lovos Nikita. Žiedas sublizgėjo; krauju tvikstelėjo. Rosputinas sušuko: — kraujas, kraujas, tavo kraujas mane persekioja... ir krito ant aslos negyvas.

Lizė, paveldėjusi jo visus turtus, trumpu laiku viską vėjais paleido ir pati puolė paleistuvystės auka.

* * *

Jonas Kentutis rymo ant tvoros ir mąsto iš kur čia gauti arklius laukams apdirbti, nes jo bėrius negeri žmonės pavogė. Ir krapštinėja žmogelis pakaušį dūsaudamas.

Pro kryžių, pagiriu atvažiuoju du vyru ant vežimo prikrauto visokiomis prekėmis. Privažiavo iki Jono, pagarbino Dievo žodžiais ir vienas nušokęs priėjo prie Jono ir žvilgterėjęs ant jo rankos sušuko — iš kur tamsta turi tą žiedą ant rankos?

— Turiu ir tiek, — atsakė Jonas.

— Nesupyk, dėduk, bet gal kartais ir aš prie to žiedo šiek tiek teisių turiu. Ant to žiedo vidurio yra išpiauta kryželis ir raidės A ir C. Tai yra mano tėvo vardo ir pavardės pirmosios raidės.

— O iš kur tu apie tai žinai?

— Aš pažįstu tą žiedą. Antrą tokį turi mano motina, o tiedu žiedu yra padirbti mano tėvelio ir kitų tokių pasaulyje nėra.

Jonas tėmijo atidžiai tą vaikiną, ir prasitarė: — o gal tai ir tas pats.

— Tas pats, dėduk, tas pats, sušuko vaikinas ir puolėsi ant kaklo seniui Jonui.

— Tai tu mane laike karės iš giltinės nasrų ištraukei, tau tą žiedą mano motina dovanojo. es tuom kartu buvom neturtingi-vargdieniai — bet dabar aš esu turtingas prekėjas ir tyčia važinėdamas po svietą klausinėjau apie tamstą ir Dievas davė, kad tamstą regiu ir džiaugiuosi. Jonas nusimovęs nuo piršto žiedą pažiūrėjo ar ištiesų buvo tokie ženklai, apie kokiuos sakė tas vaikinas.

Suėjo visi į grinčią, šnekučiavo ir vaišinos kuom turėdami. Besivaišindami išsikalbėjo apie savo gyvenimo bėdas ir vargus. Ir apie tai, kad Rosputino dvaro šiandien licitacija.

Vaikinas arklius su vežimu ir draugu palikęs pas Joną, pats nuėjo į dvarą ant licitacijos.

Vakare atvažiavo karietoje keletas ponų prie Jono grintelės. Suėjo ant kiemo, o vienas ponas išsitraukė iš kišenės didelę popierą ir perskaitė balsu: "Kad toks ir toks ponas nupirko Rosputino dvarą su visomis gėrybėmis už 18.000 rublių. Ir kad tas ponas to dvaro užveizda palieka Joną Kentutį, už ką jisai jį mažą laike karės išgelbėjo nuo mirties.

Perskaitę padavė Jonui dokumentus į rankas ir visi ponai jį sveikino linkėdami visa gero.

Ir buvo Jonas laimingas.

F. V.

Muzikos Mylėtojams Naujiena.

Brooklyn'an nesenai atvažiavo muzikas A. ALEKSANDRAVIČIUS, baigęs Varšavos muzikalę konservatoriją, ir atidarė

Lietuvių Muzikos Mokykla

Mokinama ant PIANO, SMUIKO, CHORO GIEDOJIMO ir VARGONININKAVIMO. Taipogi išguldoma TEORIJA, HARMONIJA, KONTRAPUNKTAS, INSTRUMENTACIJA ir MUZIKOS ISTORIJA.

Lekcijos prasidės 15 d. rugsėjo. Užsirašyti į bile kurį muzikos skyrių galima dienomis ir vakarais nuo 8 d. rugsėjo. Kaina labai prieinama, o mokslus einančiam jaunimui nemaža nuolaida. Visiems, kurie norėtų pasimokyti muzikos, patariama imti lekcijas šioje lietuvių muzikos mokykloje.

Adresas:

A. ALEKSANDRAVIČIUS
Vedėjas

66 Conselyea Street. Brooklyn, N. Y.

Labai įndomi knygelė.

Tik ką išėjo iš spaudos Juozo Kudirkos kningelė "Karės baisenybės Lietuvoje" (pragyventų valandų atsiminimai). Juozas Kudirka karės pradžioje buvo išvažiavęs į Lietuvą, kur jį užtiko karės viesula. Tai-gi autoriui savo akimis teko matyti tas karės baisenybes mūsų tėvynėje, kurias ir surašė viršminėtoje kningutėje. Čia mes rasime aprašymą, kaip prasidėjo karė, kaip varė žmones ant karės lauko dirbti visokių darbų važinėti su stuika, kaip keliavo pabėgėliai. Nestinga ir aprašymų apie sunaikintos Lietuvos vietas, apie žiaurumus kazokų ir vokiečių ir tt.

Minėtos knygelės autoriui Juozui Kudirkai pasisekė sugrįžti Amerikon visai kitais keliais: būtent per Siberiją, Japoniją, San Francisco. Tai-gi knygelėje plačiai aprašyta ne tik karės baisenybės, bet ir jo tolyma įvairi kelionė. Kiekvienam skaitytojui patartina atydžiai perskaityti šią įdomią knygelę, kuri galės daug mums naujo papasakoti.

Knygelės sukrautos pas autorių Juozą Kudirką 12241 Emerald ave., Chicago, Ill. Taip-pat galima gauti "Draugo" redakcijoje 1800 W. 46-th str., Schicago, Ill.

Knygelės kaina 20c.

NAUJA IR SENAI LAUKTA KNYGELĖ

POTERIAI,

apie atgailos sakramentą ir suplikacijos. 16 pusl.
Išleido Petrapilyje LIET. CENTRALIS KOMITETAS.
Su viršeliais.

Nauji poteriai, prisakymai, gryniausia kalba. Patvirtinti **Jo Malonybės Vyskupo Karevičiaus.**

"Darbininkas" gavo leidimą iš Centralio Komiteto atsispausdinti šitą knygutę ir Amerikoje. Šiomis dienomis jau išeina iš spaudos. **Kaina 6 centai.** Šimtais perkant — nuleidžiame didelius nuošimčius.

"Žvirblis"

Jau atskrido iš Forest City, Pa. į So. Bostoną ir tuojaus pradės čiauškėti.

Num. 11 jau rengiamas spaudon. Bus labai gyvas ir įvairus. Be juokingų pasakojimų ir čiauškalų bus taip-pat įvesta mokslo, literatūros ir dailės skyriai, kuriuose žvirbliškų žvilgsniu bus nurodoma tų dalykų svarba.

"Žvirblio" čiauškalų megėjai nesnauskite! Kuogreičiausia užsisakykite "Žvirblį."

Kaina metams .... $1.00.
Pavieniai numeriai .... 10c.

"Žvirblio" antrašas:

"ŽVIRBLIS",

242 W. Broadway, So. Boston, Mass

Naujas "Darbininko" Leidinys

ŽYDŲ KARALIUS.

Drama keturiuose aktuose bei penkiuose paveiksluose
Liuosai vertė
J. M. Širvintas.
Kaina 30 centų.

Veikalas tinkamas perstatymams, ypatingai Velykų laike.

KNYGELĖ 64 PUSLAPIŲ.

Siųskite užsakymus tuoja[illegible]

MISIJ[illegible]

19 d. lapkričio š. m. Atholi[illegible] prasidės [illegible] ir tęsis 8 dienas. Misij[illegible]likaus- [illegible]aip-pat ir daugiaus [illegible] lietuvius katalik[illegible]

Iš karės lauko.

RUSŲ FRONTE.

Vokiečiai smarkiai buvo užatakavę Rusijos fronto Centrą Volinijos gub. Tai rusai neatsilaikė ir turėjo pasitraukti pustrečios mylios fronte.

Skrobowo apskrityje vokiečiai paėmė į nelaisvę 3.000 rusų. Rusai be to neteko ten 27 kulkosvaidžių ir 12 minų mėtytojų.

Garbuzov-Guskalov apskrityje kulipka ant vietos padėjo rusų gen. Remezovą, brigados vadą.

Narajuvkos pakrančiais rusai buvo pradėję bombardavimą vokiečių pozicijų. Vokiečiai pradėjo šaudyti į rusus iš mortirų.

Palei upę Bistricą rusų žvalgai buvo persivarę per vokiečių dygliuotas tvoras, užatakavo ten esančius vokiečius ir keletą vokiečių paėmė į nelaisvę.

Karpatuose ties Debronia sodžiu austrai buvo užpuolę rusus, bet tie atmušė austrus.

VAKARINIAME FRONTE.

Anglai giriasi pasisekimais Ancre upę. Anglams pavyko užimti du sodžiu Beaumont-Hamel ir St. Pirre Divin. Be to anglams teko 3.300 vokiečių į nelaisvę.

ANT BALKANŲ.

Paryžiuje skelbiama apie serbų laimėjimą visame Cerna apskrityje. Tas mušis tęsėsi dvi dieni. Didelė serbams pagelba buvo, tai francūzų artilerija. Bulgarai ir teutonai turėjo atsitraukti iš sodžiaus Iven. Bulgarų ir teutonų tuose mušiuose pateko į nelaisvę 1.000 su viršum.

NUSKANDINO GARLAIVĮ.

Vokietijos submarinas nuskandino American-Hawaiian kompanijos garlaivį Columbian. Išsigelbėjusieji žmonės atplaukė į Ispanijos uostą Corunna. Sako, jog Vokietijos submarinas sutikęs tą garlaivį didžiai audrai siaučiant. Tai submarinas liepė garlaiviui Columban sustoti. Ir stovėjo porą dienų. Audrai apsistojus, submarinas sutorpedavo garlaivį ir nuplaukė sau.

RUMUNIJOS FRONTUOSE.

Rumunai skelbia, jog Prahova klonyje eina artilerijos mūšiai. Cerbuvai klonyje rumunai atmušė dvi vokiečių atakas. Alt klonyje rumunai atsilaikę prieš visas tentonų atakas.

Vokiečiai skelbia, jog rumunai bombardavo Černavoda be jokio pasisekimo. Ties tuo miestu yra didysis tiltas vedąs per Dunojų.

VOKIEČIAI BOMBARDAVO RUSIJOS PAJURĮ.

Rusai skelbia, jog vokiečių flotilija iš torpedinių laivų buvo įplaukus į Finlandijos užlają ir bombardavo Rusijos pajurį. Ant kranto krito apie 100 bombų. Pasak rusų pranešimų buvo užmušta 7 civiliai žmonės ir du kareiviai. Keletas namų sugriauta ir 12 arklių užmušta. Rusai skelbia, jog keletą vokiečių laivų nuskandinę.

PABAIGĖ TILTĄ.

Rusijoj pastatytas ilgiausias tiltas. Tas tiltas yra per Amurą Siberijoj. Yra pusantros mylios ilgumo. Per tą tiltą eina geležinkelis į Vladivostoką.

NELAIMĖ BERLINE.

Greitasis traukinis atlikęs ilgą kelionę iš Konstantinopolio atbėgo į Berlino priemiestį. Čia nusprudęs nuo bėgių drožė į moterų burį. 19 moterų užmušta.

PAMINĖJO APIE LIETUVIŲ DIENĄ.

Rusiškas laikraštis Rieč paminėjo, jog prez. Wilson buvo paskyręs Lietuvių Dieną lapkričio 1 d.

Vietinės žinios.

GAUSI AUKA LIETUVIŲ DIENAI.

Šv. Kazimiero Dr-ja susirinkime laikytame lapkričio 12 dieną Šv. Petro parapijos bažnytinėje svetainėje, paskyrė Lietuvių Dienai $300.00. Pridėjus Šv. Kazimiero dr-jos auką prie pirmiaus surinktų, Bostonas jau turi Lietuvių Dienos pinigų arti 8.000 dolerių.

Rep.

LIETUVIAI MOKSLEIVIAI VEIKIA.

So. Bostono ir apielinkės lietuviai moksleiviai, prabėgus vasaros atastogoms, pradėjo lankyti mokslaines ir sykiu savais reikalais daugiaus rūpinties.

Nesenai So. Bostono L. R. K. M. S. A. kuopa turėjo savo susirinkimą, kuriame nustatyta plenai būsimamjam veikimui. Susirinkimas buvo labai gyvas. Moksleivių susirinko arti 20 ir visi energingai ir gyvai stengėsi nurodyti, kas labiausia yra reikalinga ir naudinga prie moksleivių veikimo.

Dauguma nurodinėjo, kad moksleiviams reikia dažniau parengti diskusijas ir lavinties prakalbų sakyme. Su tuo visi moksleiviai sutiko ir pasižadėjo netrukus parengti diskusijas. Be to nutarta po Kalėdų surengti "costume" šokius.

Galima tikėties, kad ir vakarinių kursų įsteigimu mūsų moksleiviai neužmirš pasirūpinti. Pernai tokiuos kursus moksleiviai turėjo ir neblogiausia jiems sekėsi.

Šiems metams moksleivių kuopa išrinko naują valdybą, į kurią pateko šios ypatos:

Jonas Mikalauskas — prez.
Jonas Skudris — vice-prez.,
Pranas Kalinauskas — sekr.,
Ant. Mėšlis, fin. rašt.
Jonas Šarko — iždin.

Prie moksleivių kuopos priklauso ir keletas merginų, kurios irgi mano daug padirbėti moksleivių kuopos labui.

Rep.

REIKALAUJU darbo prie fotografisto. Suprantu gerai studijos darbą. Norintieji gauti darbininko, kreipkitės šiuo adresu:

B. Vaičiunas,
129 Elm St., Lawrence, Mass.

REIKALINGAS su paliūdijimais nuo savo klebono varganinkas. **Bet turi mokėti** vesti chorą. Atsišaukit į "Darbininko" Redakciją.

Eikite į didžiausius šokius

Rengia Lietuvių Labdarystės Draugija sekančiais subatų vakarais:
Spalio-Oct. 28, Lapkričio 4, 11, 17 ir Gruodžio 2 d. 1916.
DALGHR EN HALL,
Kampas E ir Silver St., So. Boston, Mass.
Šokiai prasidės nuo 7 val. vakaro ir trauksis iki 12 val. nakties.
ĮŽANGA: Vyrams 35 c., Moterims 25c.

HARKO SIUTAI

HARKO OVERKOTAI

Juozapas Zupkauskas.

PAKVIETIMAS

Šiuomi aš Juozas Zupkauskas užkviečiu savo tautiečius ir draugus atsilti pamatyt mane, kuomet jums reikės Siuto, Overkoto, Aprėdalų ar Čeverykų. Aš pats jums visuomet patarnausiu koatsakančiausiai. Aš širdingai dėkavoju Jums už jūsų paramą praeityj, kartu tikėdamas paramos ir ateityj.

MŪSŲ RUDENINIAI IR ŽIEMINIAI NAUJOS MADOS SIUTAI IR OVERKOTAI

jau dabar gatavi didžiausiam įvairume materijų ir madų, kuriuos galimą pirkti stebėtinai žemomis kainomis. Nelaukite iki praeis pusė dėvėjamo sezono, bet ateikite dabar ir išsirinkite sau Siutą ar Overkotą, nes dideliam įvairume yra iš ko pasirinkti, ir dėvėkite juos, jų dėvėjimo sezone.

Siutų ir Overkotų kainos nuo $9.75 iki $30.00
Mes taipgi užlaikome visą eilę vyrų papuošalų,

Skrybėlių ir Čeverykų.
Čeverykų kainos nuo $3.00 iki $7.00.

Mes gvarantuojame, jeigu kuomi nors busite neužganėdinti, tai mes apmainysime arba sugrąžinsime pinigus.

S. H. HARRISON CO.

662-672 Washington St., Boston, Mass.

Akių Specijalistas. Prirenka akinius.
H. S. Stone, Oph. D.
399A BROADWAY. SO. BOSTON

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON
Tel 502 S. B.

Tel. Main 2488 E. Boston 799-W
George H. Shields
Advokatas
811-812 Old South Building
Boston, Mass.

Telephone So. Boston 605.
ANTANAS ŠAPALIS
meistras
indeda telephonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St
SO. BOSTON, MASS.

Paieškau giminių ir pažįstamų. Esu iš Vilniaus gub., Trakų pav., Daugių miestelio. Noriu pašelpos. Esu moksleivis. Antrašas: **Bronis Vaitulevičius, Pokrovka ul. d. No. 10, kv. 4.**

Lietuviška siuvėja.

M. M. ANDRIUŠIUTĖ
(Andrews)

Visokiems daiktams pabrangus, tečiaus aš nieko nepabranginau.

Visokias Dreses ir kitus rūbus pasiuvu gerai ir pigiai iš gerų materijų ir darbą gvarantuoju.

Reikale kreipkitės:
324 E St., kampas Broadway
So. Boston, Mass.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA.

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tel So. Boston 21014 ir 21013. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulyj yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsiu per expresą.

K. ŠIDLAUSKAS
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kampas C Street
SOUTH BOSTON, MASS.

PIRMO KLESOS
DANTISTAS
Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra imų.
Visą darbą gvarantuojame.
DR. W. T. REILLY
469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.
Valandos nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

V. P. GINKUS & CO.
SAVI PAS SAVUS.
LIETUVIAI PAS LIETUVIUS.
Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čeverykų, robų, aukso ir deimanto.
52 MILLBURY STR.,
WORCESTER, MASS.

Tel. Oxford 4900.
J. P. TUINYLA,

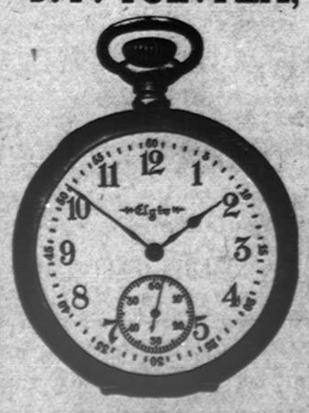

Užlaikom didžiausia krautuvę deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, duodam ant bargo ir ant išmokesčių, ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste Suvienytų Valstijų ir Kanadoj, didelį nuolimtį duodam perkupčiams, didelį naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo.

Pranešimas.

Lietuviams ir Lietuvaitėms. Jog mes atidarom naują drabužių krautuvę vyrų ir moterų. Kuri visiems bus paranki. Atidarysime apie 7 d. spalio. To del visus širdingai kviečiam atsilankyti ir užsisakyti del savęs rudeninius ir žieminius drabužius.

Tariame ačiū už pereitą prielankumą ir pasitikim ateityje.

Pasiliekam su pagarba
Jonas Berzelionis & Co.
4 Washington Str.,
Hay Market Square,
Boston, Mass .

C. & P. Telephone St. Paul 5347
GRABININKAS IR BALZAMUOTOJAS.
Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokykloj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų.
Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.
JONAS GREBLIAUSKAS,
500 So. Paca Street,
Baltimore, M. D.

GERA PROGA!
Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokyt rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimasi rokundų, su pavedslais (apdaryta) ..... 35c.
Viso $1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. MIKOLAINIS,
R. F. D. — Route 2,
Hudson, N. Y.

Telephone So. Boston 605
Lietuviškas
ADVOKATAS
William F. J. Howard
Lietuviška pavardė buvo
Vincas F. J. Kavaliauskas
315 Broadway, So. Boston.

Bell Phone, Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas.
Ofiso valandos: 9-11 rito. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedelioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

TĖMYKITE VISI.

Račiūno Nauji Judomieji Paveikslai iš Siberijos gyvenimo ir vargų. Vokiečių gaspadoriavimas mūsų Tėvynėje ir Lietuvos pabėgėliai. Bus daug naujų dainelių illiustruotų ir animatuotų... Sudainuos p-ni E. RAČIUNIENĖ. Nepraleiskite progos išgirsti dainneles ir pamatyti paveikslus, nes gailėsitės.

Atsibus:
Ketvergo vakare Lapkr. (Nov.) 16 d. Father Matthew salėj 14 Bartlett St., Westfield, Mass.
Subatos vakare (Nov.) 18 d. šv. Jurgio salėje (bažnytinė) Norwood, Mass.
Nedėlios vakare lapkr. (Nov.) 26 d. lenkų M. A. salėje, 11 Harward St., Lawrence, Mass.
Utarninko ir Seredos vakarais Lapkr. (Nov.) 28-tą ir 29-tą dd. Bažnytinėj Salėje, Worcester, Mass.
Nedėlios ir panedėlio vakarais gruodžio (Dec.) 3-jią ir 4-tą d. 1916 m. Bažnytinėj salėj So. Boston, Mass.

TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS
Ofiso adynos 1-3 P. M. 7-9 P.M.
Į do visokias ligas Priskiria Akinius.
419 Boylston St Boston, Mass.

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbeti ir lietuviszkai.
Ofiso valandos:
Ryt is iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
vakarais 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

Dykai! Dykai!

Kalakutas (Turkey) prie kiekvieno pečiaus pirkto nuo šios dienos iki Padėkavonės (Thanksgiving day) dienos.

Keturi daiktai kambariui išrengimui stalas ir kresės, sėdinės dengtos skūra (Fumed Oak Misson suite) $16.45.

Vėliausio išradimo pečius (heater) nikeliavas, pritaisomas su kaminėliu $5.65.

Minkštu viršu ir apačia sieninkas (Mattress) $3.45.

Visi kiti daiktai taip-gi parsiduos visai pigiai.

James Ellis Co
Kampas B ir B'way,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 294
DR. JOHN P. JONES
Ofisaalandos
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet.
PHYZIKAS ir SURGIJUS
392 B-way tarpe E. ir F. gatvių
SO. BOSTON, MASS.

Jau išėjo iš Spaudos
Lietuvių Darbininkų
"Kalendorius"
1917 m.
Kaina tik 25 centai.

DELEGATŲ MARŠRUTAS.

" " .....Pittston, Pa.
" 13 " .....Kingston, Pa.
" 14 " .....Plymouth, Pa.
" 15 " .....Wilkes - Barre, Pa.
" 16 " .....Wanamie ir Hanover, Pa.
" " .....Freeland, Pa.
" " .....Hazleton, Pa.

Savas Pas Savą Remkit Savuosius

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvį išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikučių, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiškai. Del užsilaikinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane, aiškiai pasakyti kad visus darbus daryu savo

Reikalinga Merginu
Mokintis dirbti Guminius čeverykus ir visokius kaliošus.
Mokam laike Mokinimosi!
Gera užmokestis, nuolatinis darbas, nėra bedarbės pertraukų. Tik už 5c. per 20 minutų laiko galima atvažiuoti karu nuo Park St. Atsišaukite tuojaus į mūsų darbo davimo biurą (Employment office) šiuomi adresu:
Hood Rubber Co
Bigelow Ave., Watertown, Mass.

Skaitykite ir Platinkite "Darbininką"